

PENSIONSILKÅR

REGLER & PARAGRAFFER

JANUAR

2017

VEDTÆGT

PENSIONSREGULATIVER

BILAG TIL PENSIONSREGULATIV

Arkitekternes Pensionskasse Tuborg Havnevej 14 DK-2900 Hellerup CVR-nr. 22078615

AP gældende pr. 1. december 2016
Oprettet den 9. januar 2017

69216581-e3c1-4ea8-bbd6-cb5f25278da0

INDHOLDSFORTEGNELSE

VEDTÆGT

PENSIONSREGULATIV FOR DEN FLEKSIBLE PENSIONSORDNING

BILAG A. GRUPPEFORSIKRINGER

BILAG A1. FORENEDE GRUPPELIVS FORSIKRINGSBETINGELSER FOR VISSE KRITISKE SYGDOMME

BILAG A2. GRUPPEFORSIKRING VED ULYKKE

BILAG B. OPSPARINGSORDNINGER

BILAG C. VILKÅR FASTSAT I OVERENSKOMSTER, AFTALER OG LIGNENDE OM YDELSESSAMMENSÆTNING

BILAG D. TEKNISKE PENSIONSVELKÅR

BILAG E. SÆRREGLER FOR VISSE ÆLDRE ORDNINGER

VEDTÆGT

§ 1. NAVN

Stk. 1. Pensionskassens navn er Arkitekternes Pensionskasse.

§ 2. FORMÅL

Stk. 1. Pensionskassens formål er at drive pensionskassevirksomhed, herunder at yde medlemmerne alders-, invalide-, ægtefælle- og børnepension i overensstemmelse med de i regulativ om medlemmernes rettigheder og pligter fastsatte regler.

Stk. 2. Pensionskassen kan efter nærmere retningslinjer tegne ophørende forsikringer for medlemmerne.

Stk. 3. Pensionskassen er en selvstændig institution, hvis midler ikke må anvendes til andre formål end de i denne vedtægt nævnte.

§ 3. MEDLEMMER

Stk. 1. Som medlemmer af pensionskassen optages

- a) enhver arkitekt, der kan optages i Akademisk Arkitektforening AA,
- b) enhver designer med en bachelor eller kandidatuddannelse (cand. design.) eller en tilsvarende uddannelse,
- c) personer, der er omfattet af en aftale eller en overenskomst indgået mellem en arbejdsgiver og Forbundet for Arkitekter og Designere (FAOD).
- d) ansatte i rådgivende arkitektvirksomhed, som er ordinært medlem af eller associeret Danske Arkitektvirksomheder, og/eller hvis indehavere er medlem af Akademisk Arkitektforening AA, samt medarbejdere ansat i de til arkitektfaget knyttede foreninger eller institutioner, når arbejdsgiveren i henhold til pensionsaftale med Arkitekternes Pensionskasse skal indbetale pensionsbidrag til pensionskassen.

Stk. 2. Medlemmerne hæfter ikke personligt for pensionskassens forpligtelser.

§ 4. ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Stk. 1. Ordinær generalforsamling afholdes en gang årligt inden udgangen af april måned.

Stk. 2. Den ordinære generalforsamling afholdes i Københavns Kommune eller i en til Københavns Kommune tilgrænsende kommune. Efter generalforsamlingens bestemmelse kan den næstfølgende ordinære generalforsamling afholdes på et nærmere angivet andet sted her i landet.

Stk. 3. Bestyrelsen kan fastsætte en forretningsorden for afviklingen af generalforsamlingen.

§ 5. EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING

Stk. 1. Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes, hvis bestyrelsen eller en af revisorerne finder det hensigtsmæssigt, samt når det til behandling af et bestemt emne skriftligt begæres af 5 % af dem, der på begæringstidspunktet er medlemmer af pensionskassen.

Stk. 2. Begæring om afholdelse af en ekstraordinær generalforsamling skal ledsages af forslag til dagsorden, hvori angives, hvilke emner, der ønskes behandlet.

Stk. 3. Ekstraordinær generalforsamling afholdes i Københavns Kommune eller i en til Københavns Kommune tilgrænsende kommune.

§ 6. INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING

Stk. 1. Indkaldelse til alle generalforsamlinger skal foretages med højst 4 ugers og mindst 2 ugers varsel.

Stk. 2. Såfremt begæring om indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling fremsættes af medlemmerne i henhold til § 5, skal en sådan indkaldelse udsendes inden 2 uger efter modtagelsen af begæringen.

Stk. 3. Indkaldelse til generalforsamling sker ved skriftlig indkaldelse til hvert medlem samt ved bekendtgørelse i organisationernes blade.

§ 7. DAGSORDENENS INDHOLD

Dagsorden for den ordinære generalforsamling skal indeholde følgende punkter

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Forelæggelse og godkendelse af årsrapport.
4. Forslag fra bestyrelsen og medlemmerne.
5. Valg til bestyrelse.
6. Valg af revision.
7. Eventuelt.

§ 8. EMNER TIL DAGSORDENEN

Ethvert medlem har ret til at kræve et bestemt emne optaget på en ordinær generalforsamlings dagsorden. For at et emne kan sættes på en ordinær generalforsamling, skal begæring herom være pensionskassen i hænde senest 6 uger før generalforsamlingen.

§ 9. DAGSORDENENS OFFENTLIGGØRELSE

- Stk. 1. Dagsordenen sammen med det væsentligste indhold af de forslag, der agtes fremsat på generalforsamlingen, fremsendes til medlemmerne sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen.
- Stk. 2. Indkaldelsen til generalforsamling, der bekendtgøres i organisationernes blade, skal indeholde dagsorden og angive det væsentligste indhold af eventuelle forslag til vedtægts- eller regulativændringer.
- Stk. 3. Senest 2 uger før generalforsamlingen fremlægges dagsordenen og de fuldstændige forslag, samt for den ordinære generalforsamlings vedkommende tillige årsregnskab og revisionspåtegning, til eftersyn for medlemmerne på pensionskassens kontor.

§ 10. ADGANG TIL GENERALFORSAMLINGEN

- Stk. 1. Til generalforsamlingen har ethvert medlem adgang. Pensionskassens direktør, aktuar og revisorer har - selv om de ikke er medlemmer - ret til at overvære generalforsamlingen og fremsætte deres synspunkter. Bestyrelsen kan invitere gæster til at overvære generalforsamlingen.
- Stk. 2. Akademisk Arkitektforenings og Forbundet for Arkitekter og Designeres bestyrelser har begge ret til at lade sig repræsentere på generalforsamlingen og fremsætte deres synspunkter.

§ 11. AFSTEMNINGER

- Stk. 1. Kun medlemmer af pensionskassen har ret til at stemme på generalforsamlingen. Alle afgørelser træffes ved simpelt stemmeflertal, bortset fra afgørelser om vedtægts- og regulativændringer og pensionskassens opløsning, jfr. §§ 26 og 27. Står stemmerne lige, bortfalder forslaget.
- Stk. 2. Generalforsamlingen kan ved simpelt stemmeflertal beslutte, at enhver afgørelse truffet på en generalforsamling om ændring af vedtægt eller pensionsregulativer skal sendes til urafstemning blandt samtlige medlemmer, jfr. reglerne i § 14.

§ 12. FORHANDLINGSPROTOKOL

- Stk. 1. Over forhandlingerne på generalforsamlingerne føres en protokol, der skal underskrives af dirigenten.
- Stk. 2. Senest 14 dage efter generalforsamlingens afholdelse skal generalforsamlingsprotokollen eller en bekræftet udskrift af denne være tilgængelig for medlemmerne på pensionskassens kontor.

§ 13. BESTYRELSENS SAMMENSÆTNING

- Stk. 1. Bestyrelsen består af 7 bestyrelsesmedlemmer.
- Stk. 2. 4 bestyrelsesmedlemmer vælges af og blandt pensionskassens medlemmer på generalforsamlingen. Bestyrelsesmedlemmerne vælges efter tur for 3 år ad gangen. Kandidaterne opstilles på generalforsamlingen af bestyrelsen eller af mindst 5 medlemmer af pensionskassen.
- Stk. 3. 1 bestyrelsesmedlem udpeges af Akademisk Arkitektforening for en periode på 3 år.
- Stk. 4. 1 bestyrelsesmedlem udpeges af Forbundet for Arkitekter og Designere (FAOD) for en periode på 3 år.
- Stk. 5. 1 bestyrelsesmedlem vælges af pensionskassens medlemmer på generalforsamling efter indstilling fra bestyrelsen for en af bestyrelsen fastsat periode. Bestyrelsesmedlemmet skal opfylde de nødvendige kvalifikationer til at være sagkyndigt medlem af revisionsudvalget.
- Stk. 6. Såfremt der til et ledigt mandat, efter stk. 2, kun opstilles eller fastholdes 1 kandidat, er denne valgt. I modsat fald afgøres valget ved urafstemning blandt samtlige medlemmer.
- Stk. 7. Genudpegning og genvalg kan finde sted.
- Stk. 8. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg og skal nedsætte et revisionsudvalg med et sagkyndigt bestyrelsesmedlem.
- Stk. 9. Bestyrelsen konstituerer sig med en formand og en næstformand.
- Stk. 10. Bestyrelsens medlemmer må ikke være knyttet til kassens administration.
- Stk. 11. Såfremt et valgt medlem af bestyrelsen går af før valgperiodens udløb, vælges i forbindelse med førstkommende generalforsamling et nyt medlem for resten af den afgåendes valgperiode.

§ 14. URAFSTEMNING

Urafstemning kan ske efter følgende regler:

- a) Afstemning efter § 11, stk. 2, og valg til bestyrelsen efter § 13, stk. 6, sker via urafstemning.
- b) Ved urafstemning gælder samme afstemningsregler som på generalforsamlingen.
- c) Urafstemning kan ske elektronisk.
- d) Urafstemningen gennemføres under revisionens kontrol.
- e) Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler for afholdelse af urafstemning.

§ 15. ELEKTRONISK KOMMUNIKATION

- Stk. 1. Pensionskassen kan anvende elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikation mellem pensionskassen og medlemmerne vedrørende alle meddelelser og dokumenter. Dette omfatter indkaldelse af medlemmerne til ordinær og ekstraordinær generalforsamling med bilag, herunder dagsorden, de fuldstændige forslag til vedtægtsændringer, årsrapport, lønpolitik m.v. samt øvrige generelle oplysninger fra pensionskassen til medlemmerne samt valgkort i forbindelse med urafstemning. Pensionskassen kan altid benytte almindelig brevpost som alternativ til elektronisk kommunikation.
- Stk. 2. Oplysning om kravene til de anvendte systemer og om fremgangsmåden ved elektronisk kommunikation kan fås ved henvendelse til pensionskassen.
- Stk. 3. Materialet omfattet af stk. 1, 2. pkt., offentliggøres desuden på pensionskassens hjemmeside.
- Stk. 4. Medlemmet kan på anmodning få fremsendt alle meddelelser og dokumenter som brevpost. Hvis et medlem har beskyttet eller hemmelig adresse, som ikke er oplyst til pensionskassen, kan pensionskassen ikke sende alle meddelelser og dokumenter som brevpost.

§ 16. BESTYRELSENS HVERV

- Stk. 1. Bestyrelsen varetager den overordnede ledelse af pensionskassen i overensstemmelse med denne vedtægt og lovgivningens bestemmelser.
- Stk. 2. Bestyrelsen påser, at bogføring og formueforvaltning kontrolleres på en efter pensionskassens forhold tilfredsstillende måde.
- Stk. 3. Til varetagelse af pensionskassens daglige ledelse ansætter bestyrelsen en direktør, der sammen med bestyrelsen skal sørge for en forsvarlig organisering af pensionskassens virksomhed.

§ 17. BESTYRELSESMØDER

- Stk. 1. Bestyrelsen skal ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelse om udførelsen af sit hverv.
- Stk. 2. Formanden for bestyrelsen drager omsorg for, at bestyrelsen holder møde, når dette er nødvendigt. Et medlem af bestyrelsen eller direktøren kan forlange, at bestyrelsen indkaldes.
- Stk. 3. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når behørig indkaldelse har fundet sted, og når over halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne er til stede.

Stk. 4. Afgørelser træffes ved simpelt stemmeflertal, ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 5. Over forhandlingerne i bestyrelsen føres en protokol, der underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer, der har været til stede.

§ 18. DIREKTIONENS HVERV

Stk. 1. Det påhviler direktøren at følge de af bestyrelsen meddelte retningslinjer og anvisninger.

Stk. 2. Direktøren skal drage omsorg for, at pensionskassens bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Stk. 3. Direktøren skal tillige drage omsorg for, at pensionskassen råder over tilstrækkelig sagkundskab til beregning af tekniske reserver m.v. og i forbindelse hermed ansætte en af Finanstilsynet godkendt ansvarshavende aktuar.

Stk. 4. Direktøren antager inden for de af bestyrelsen godkendte budgetmæssige rammer den fornødne lønnede medhjælp til kassens administration.

§ 19. RETSHANDLER

Stk. 1. Medlemmer af bestyrelsen og direktøren repræsenterer kassen udadtil.

Stk. 2. Pensionskassen forpligtes ved underskrift af mindst 3 medlemmer af bestyrelsen, eller af direktøren i forening med formand eller næstformand.

Stk. 3. Bestyrelsen er berettiget til at meddele kollektiv prokura, herunder til disposition over fast ejendom.

§ 20. TAVSHEDSPLIGT

Bestyrelsens medlemmer, direktøren og kassens ansatte personale er forpligtet til at behandle sager vedrørende det enkelte medlems forhold, sager om kassens forretningsmæssige dispositioner og personaleforhold fortroligt.

§ 21. REVISION

Stk. 1. Pensionskassens årsrapport revideres i overensstemmelse med gældende lovgivning af en eller flere statsautoriserede revisorer eller et statsautoriseret revisionsfirma.

Stk. 2. Hvis der ikke vælges et revisionsfirma med flere partnere, skal der også vælges suppleanter.

Stk. 3. Revisorerne/revisionsfirmaet vælges på den ordinære generalforsamling for et år ad gangen og deres hverv løber frem til afslutningen af den ordinære generalforsamling, der afholdes efter udløbet af det

regnskabsår, for hvilket de er valgt.

§ 22. ÅRSRAPPORT

Stk. 1. Årsrapporten udarbejdes i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed. Pensionskassens regnskabsår er kalenderåret.

Stk. 2. Et resume af årsrapporten gengives i organisationernes blade.

§ 23. PENSIONSHENSÆTTELSER MV.

Stk. 1. Pensionshensættelserne dækker pensionskassens fremtidige pensionsforpligtelser overfor medlemmerne. Det forsikringstekniske grundlag fastlægger nærmere retningslinjer for hensættelsernes opgørelse og fordeling samt for resultatfordelingen.

Stk. 2. Pensionskassens medlemskonti og særlige bonuskonti opfylder de krav, der stilles i lovgivningen for at kunne medregnes ved opgørelsen af pensionskassens basiskapital.

Stk. 3. Underskud, der ikke kan dækkes af pensionskassens reserver, medfører nedsættelse af pensionerne.

§ 24. MIDLERNES ANBRINGELSE

Midler til dækning af de pensionsmæssige hensættelser anbringes og registreres i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed.

§ 25. AFGØRELSE AF TVISTER

Klager over afgørelser truffet af pensionskassen kan indbringes for Ankenævnet for Forsikring. Afgørelser truffet af pensionskassen kan også indbringes for domstolene eller for en voldgiftsret efter reglerne i lov nr. 553 af 24. juni 2005 om voldgift med senere ændringer.

§ 26. ÆNDRINGER AF VEDTÆGT OG PENSIONSREGULATIVER

Stk. 1. Beslutning om ændring i vedtægterne træffes på generalforsamlingen.

Stk. 2. Beslutning om ændring i pensionsregulativer om medlemmernes rettigheder og pligter træffes af generalforsamlingen, medmindre denne i specielle tilfælde giver bestyrelsen bemyndigelse til at træffe beslutningen.

Stk. 3. Beslutninger ifølge stk. 1 og 2 er kun gyldige, hvis de tiltrædes af mindst 2/3 af de afgivne stemmer.

§ 27. PENSIONS KASSENS OPLØSNING

- Stk. 1. Beslutning om opløsning af pensionskassen uden likvidation ved overdragelse som helhed af alle pensionskassens aktiver og passiver til en anden pensionskasse eller et forsikrings selskab kan finde sted ved en generalforsamlingsbeslutning, såfremt 2/3 af de fremmødte medlemmer stemmer for det, og såfremt beslutningen godkendes af Akademisk Arkitektforening og af Forbundet for Arkitekter og Designere (FAOD).
- Stk. 2. Opløsning af pensionskassen i øvrigt kan ikke finde sted uden samtykke af hvert enkelt medlem, medmindre pensionskassebestanden forinden er overført til en anden pensionskasse eller et forsikrings selskab, eller pensionskassebestanden er taget under administration, jfr. Lov om Finansiell virksomhed.

§ 28. IKRAFTTRÆDELSESBESTEMMELSER

- Stk. 1. Denne vedtægt trådte i kraft den 1. oktober 1983. Vedtægten blev senest ændret på generalforsamlingen den 5. april 2016 med ikrafttræden fra vedtagelsen.

PENSIONSREGULATIV FOR DEN FLEKSIBLE PENSIONSORDNING

§ 1. OPTAGELSE OG GENOPTAGELSE

Stk. 1. Obligatoriske ordninger

Et medlem, der optages efter en kollektiv overenskomst, aftale og lignende med pligt til medlemskab af pensionskassen, optages uden afgivelse af helbredsoplysninger og med 6 måneders karens efter stk. 4.

For medlemmer, optaget før en af bestyrelsen fastsat dato, som på datoen har mere end 6 måneders karens tilbage, afkortes denne karens dog til 6 måneder fra datoen.

For medlemmer optaget efter vedtægternes § 3, stk. 1,c (virksomhedsordninger) fastsætter bestyrelsen nærmere regler. Se Bilag D, afsnit 1.

Stk. 2. Frivillige ordninger

Et medlem, der ved optagelsen i pensionsordningen er i et ansættelsesforhold uden pligt til medlemskab af pensionskassen, hvor pensionsbidraget indbetales af arbejdsgiver, optages uden afgivelse af helbredsoplysninger og med 24 måneders karens efter stk. 4.

Stk. 3. Øvrige ordninger

Øvrige medlemmer skal afgive helbredsoplysninger ved optagelsen efter retningslinjer fastsat af bestyrelsen. Se Bilag D, afsnit 1.

Stk. 4. Karens, nedsatte pensioner

Pensionsordninger efter stk. 1 og 2 er oprettet med karens. Karens kan blive gjort gældende, hvis en i øvrigt dækningsberettiget skade indtræder på et tidspunkt, hvor der er indbetalt mindre end 6 måneders pensionsbidrag efter oprettelsen af pensionsordningen (for pensionsordninger efter stk. 1) eller mindre end 24 måneders pensionsbidrag efter oprettelsen af pensionsordningen (for pensionsordninger efter stk. 2).

Karensen medfører, at medlemmet har nedsatte dækninger ved død eller erhvervsudygtighed, jf. §§ 10-14, hvis tilkendelsen skyldes en før optagelsen indtrådt ulykke eller sygdom. Bestyrelsen fastsætter nærmere retningslinjer for nedsættelsen af dækninger. Se Bilag D, afsnit 1.

Bestyrelsen kan fastsætte regler, hvorefter medlemmer optaget efter stk. 1 eller 2 mod afgivelse af helbredsoplysninger kan frigøre sig for karenstiden. Kan medlemmet ikke afgive tilfredsstillende

helbredsoplysninger, optages medlemmet med nedsatte pensioner. Se Bilag D, afsnit 1.

Stk. 5. Opsparingsafdelingen

Følgende medlemmer optages i opsparingsafdelingen:

- medlemmer optaget efter stk. 1 eller 2, der har mistet mindst halvdelen af erhvervsevnen på optagelsestidspunktet.
- medlemmer, der ved optagelsen er ansat i fleksjob eller andre stillinger, hvor der med baggrund i helbredsmæssige forhold enten direkte eller indirekte ydes offentlige tilskud, og
- medlemmer efter stk. 3, der efter helbredsbedømmelse ikke kan optages på normale vilkår.

Disse medlemmer kan ved afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger på et senere tidspunkt overflyttes til dækning på normale vilkår.

Medlemmer, der ved optagelsen har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegünstigede pensionsordninger, optages også i opsparingsafdelingen.

Hvis pensionskassen først bliver bekendt med forholdene på et senere tidspunkt, kan medlemmet overflyttes til opsparingsafdelingen med tilbagevirkende kraft fra optagelsestidspunktet.

Stk. 6. Genoptagelse af bidragsbetaling

Genoptager et hvilende medlem bidragsbetalingen, finder stk. 1 - 5 tilsvarende anvendelse.

§ 2. OPLYSNINGSPLIGT

Et medlem er forpligtet til på opfordring fra pensionskassen at give skriftlige oplysninger om helbred eller andre forhold, som af bestyrelsen skønnes at være af betydning, både ved optagelsen og når der søges om pension og andre ydelser fra pensionskassen. Medlemmet har også pligt til at lade sig lægeundersøge af en af pensionskassen foreslået læge ved helbredsbedømte ydelser.

Et medlem, der overgår til en stilling, hvor der er taget særlige hensyn til medlemmets helbredsmæssige eller sociale forhold, skal give pensionskassen oplysning herom.

§ 3. RÅDERET

Retten til ydelser fra pensionskassen, herunder udbetalingen er personlig. Et medlem kan ikke råde over disse rettigheder, og de kan ikke gøres til genstand for retsforfølgning. Dette gælder tillige i forbindelse med udtræden eller overførsel til anden pensionsordning og for andre pensionsberettigede efter dette regulativ.

§ 4. INDSKUD

Stk. 1. Indskud fra tidligere ansættelse

Et medlem, der i en tidligere ansættelse var omfattet af en forsikringsmæssig pensionsordning eller pensionskasseordning eller har været tjenestemandsansat, kan anvende beløb overført herfra som indskud. Se bilag D, afsnit 2.

Stk. 2. Øvrige indskud

Et medlem kan herudover betale indskud. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler herom. Se bilag D, afsnit 2.

§ 5. PENSIONS BIDRAG

Stk. 1. Bidrag efter overenskomst, aftale eller lignende

Pensionsbidrag, som indbetales i overensstemmelse med kollektiv overenskomst, aftale eller lignende, anvendes til ydelser, som opfylder kravene heri. Se bilag C.

Bidragsstigninger for medlemmer, der er pensionerede i henhold til § 9 om alderspension eller har opnået ret til pension efter § 10 om invalidepension, indbetales til opsparingsafdelingen.

Stk. 2. Øvrige bidrag

For pensionsbidrag indbetalt efter individuel ansættelsesaftale eller af medlemmet selv, kan bestyrelsen fastsætte nærmere regler. Se bilag D, afsnit 2.

Stk. 3. Forfald

Pensionsbidrag forfalder månedsvis bagud. Ved indbetaling efter forfaldstidspunktet kan bestyrelsen fastsætte en morarente. Se bilag D, afsnit 2.

§ 6. OPHØR AF BIDRAGSBETALING

Stk. 1. Bidragsfri dækning

Ophører eller nedsættes pensionsbidraget, uden at medlemmet er gået på pension (delpension undtaget), er berettiget til dækning ved invaliditet eller bidragsfritagelse, har medlemmet mulighed for at overgå til bidragsfri dækning.

Bidragfri dækning forudsætter, at medlemmet har været bidragsbetalende uafbrudt i 6 måneder inden pensionsbidraget ophører eller nedsættes. Medlemmets pension vil være på det hidtidige niveau i indtil 12 måneder, dog længst til udgangen af den måned, hvor medlemmet fylder 67 år.

Fristen på 12 måneder kan forlænges efter regler fastsat af bestyrelsen, dog kun så længe der er dækning for risiko og administration mv. i medlemmets egen opsparing. Medlemmet kan også vælge at forkorte fristen eller vælge at overgå til hvilende medlemskab inden udløbet af den bidragfri dækningsperiode. Bestyrelsen fastsætter nærmere regler for bidragfri dækning. Se bilag D, afsnit 2.

Stk. 2. Hvilende medlemskab

Hvilende medlemskab indtræder, når bidragsbetalingen er ophørt, uden at medlemmet er omfattet af bidragfri dækning, midlertidig bidragsfritagelse eller er pensioneret. Ved overgang til hvilende medlemskab reduceres pensionernes størrelse med værdien af de ophørte bidrag.

§ 7. BIDRAGSFRTAGELSE

Stk. 1. Bidragsfritagelse ved invalidepension

Et medlem, der tilkendes invalidepension efter § 10, er berettiget til bidragsfritagelse. Hvis medlemmet tilkendes halv invalidepension, er der ret til halv bidragsfritagelse. Bortfalder retten til invalidepension, bortfalder samtidig retten til bidragsfritagelse.

Stk. 2. Midlertidig bidragsfritagelse

Et medlem er berettiget til midlertidig bidragsfritagelse, når erhvervsevnen er nedsat til halvdelen eller mindre af fuld erhvervsevne, men medlemmet ikke er berettiget til invalidepension efter § 10, fordi der ikke er en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.

Der ydes hel eller delvis bidragsfritagelse efter regler fastsat af bestyrelsen, når erhvervsevnenedsættelsen har været uafbrudt i 3 måneder. Bidragsfritagelsen sker med virkning fra tidspunktet for erhvervsevnetabets indtræden, dog tidligst ved ophør af løn/erhvervsindtægt.

Stk. 3. Dækning

Så længe bidragsfritagelse er i kraft, er medlemmet pensionsdækket, som om pensionsbidrag fortsat blev indbetalt.

§ 8. PENSIONS KASSENS YDELSER

Stk. 1. Ydelsestilbud

Pensionskassens ydelser er:

- I. Pension
 - a. Alderspension (§ 9)
 - b. Invalidepension (§ 10)
 - c. Ægtefællepension (§ 11)
 - d. Børnepension (§ 12)
 - e. Dødsfaldssum (§ 13)
- II. Gruppeforsikringer (§ 14)
- III. Opsparing
 - a. Opsparing med løbende udbetaling (§ 15)
 - b. Ratepension (§ 15)
 - c. Kapitalpension (§ 15)
 - d. Opsparingsafdeling (§ 16)

Stk. 2. Ydelsernes størrelse

De enkelte ydelsers størrelse fastsættes af bestyrelsen i det forsikringstekniske grundlag som anmeldes til Finanstilsynet Se bilag C og bilag D, afsnit 4-8.

Stk. 3. Skatteforhold

Pensionsordningerne indplaceres i forhold til den til enhver tid gældende skattelovgivning. Se bilag D, afsnit 3.

Stk. 4. Forhøjet startpension

Medlemmet kan ved overgang til pension efter § 9, stk. 1, § 10, § 15 eller § 16 vælge at forhøje sin pension med et tillæg, hvis størrelse fastsættes af bestyrelsen. Det samme gælder pensionsberettigede efter §§ 11 og 12. Se bilag D, afsnit 3.

§ 9. ALDERSPENSION

Stk. 1. Retten til alderspension

Retten til hel eller delvis alderspension og alderssum, jf. stk. 2, indtræder den 1. i måneden efter at medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger, jf. dog stk. 3. Se bilag C og bilag D, afsnit 4.

Stk. 2. Alderssum

Et medlem, for hvem der er sat penge af til alderssum, kan senest i forbindelse med alderspensioneringen vælge at få udbetalt en alderssum mod en aktuarmæssigt beregnet

nedsættelse af de øvrige pensionsydelse. Udbetalingen forudsætter, at medlemmet ikke modtager eller har søgt om invalidepension. Bestyrelsen fastsætter nærmere regler for alderssummen. Se bilag D, afsnit 4.

Stk. 3. Delpension

Et medlem, der ikke fratræder sin ansættelse, kan være begrænset af overenskomstmæssige eller lignende aftaler for indbetalinger efter 1. januar 2016.

§ 10. INVALIDEPENSION

Stk. 1. Retten til invalidepension

Et medlem har ret til invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne.

Et medlem har ret til halv invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden fem år før folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne.

Midlertidig invalidepension tilkendes i tilfælde, hvor det er uvist, om tilstanden vil være længerevarende/varig. Der skal dog være en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.

Retten til invalidepension ophører, hvis medlemmet overgår til alderspension.

Ansøgning skal indgives inden tidspunktet for dækningens ophør og inden det tidspunkt, hvor medlemmet afgår ved døden.

Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden efter, at erhvervsevnen nedsættelse er indtrådt (skadestidspunktet). Udbetaling sker dog tidligst ved ophør af løn/erhvervsindtægt.

Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom. Se Bilag D, afsnit 5.

Stk. 2. Bedømmelse af erhvervsevnen

Ved bedømmelsen af erhvervsevnen er medlemmets fagspecifikke erhvervsevne afgørende, det vil sige erhvervsevnen i det erhverv eller fag, som medlemmet er uddannet inden for og/eller hidtil har været beskæftiget inden for.

Nedsættelse af erhvervsevnen bedømmes ud fra en ren medicinsk vurdering af medlemmets evne til

at bestride et passende arbejde inden for sit erhverv eller fag ud fra helbredsmæssige kriterier.

Nedsættelsen af erhvervsevnen vurderes af pensionskassen ud fra objektive helbredsmæssige kriterier.

Pensionskassen kan til enhver tid kræve dokumentation for, at medlemmet opfylder betingelserne for udbetaling og kan forlange de oplysninger, som pensionskassen anser for nødvendige for bedømmelsen heraf. Pensionskassen indhenter lægeerklæringer og andre erklæringer, der skønnes nødvendige til bedømmelsen og betaler omkostningerne hertil. Andre oplysninger, der kan belyse erhvervsevnen, indgår også i bedømmelsen.

Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom. Se Bilag D, afsnit 5.

Stk. 3. Modregning

Der modregnes i den udbetalte invalidepension, således at invalidepensionen nedsættes med 50 øre for hver krone, medlemmet oppebærer i indtægt, der overstiger 50.000 kr. årligt (indeksreguleret).

Ved udbetaling af halv invalidepension modregnes der således, at invalidepensionen nedsættes med 25 øre for hver krone, medlemmet oppebærer i indtægt, der overstiger 100.000 kr. årligt (indeksreguleret).

Der modregnes i indtægt, som medlemmet oppebærer for arbejde, herunder lønindkomst, indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, honorarer, offentligt løntilskud til stillinger, hvor der med baggrund i helbredsmæssige forhold ydes tilskud (fx fleksjob) og anden arbejdsindtægt.

Der modregnes for al arbejdsindtægt, både indtægt der oppebæres i og uden for medlemmets hidtidige fag/erhverv.

Der modregnes ikke for kapitalindkomst, sociale ydelser, private pensioner eller andre beløb, der ikke er arbejdsindtægt.

Medlemmet har pligt til på forespørgsel at oplyse sine indtægtsforhold til pensionskassen.

Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom. Se Bilag D, afsnit 5.

Stk. 4. Revurdering af erhvervsevnetabet

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningerne for udbetaling af invalidepension ikke længere er til stede, ophører udbetalingen. Medlemmet har pligt til at give pensionskassen besked, hvis der sker bedring i helbredsforholdene.

Pensionskassen foretager med jævne mellemrum en revurdering af, om betingelserne for

udbetaling af invalidepension fortsat er opfyldt.

Stk. 5. Ophør

Udbetaling af invalidepension ophører ved folkepensionsalderen eller ved medlemmets død forinden.

Udbetaling af invalidepension ophører tillige, hvis medlemmet overgår til alderspension.

Stk. 6. Basisdækning og til- og fravalg

Medlemmer optages med ret til invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen. Der kan være mulighed for til- og fravalg efter regler fastsat af bestyrelsen.

Stk. 7. Overgangsregel

For medlemmer optaget før 1. januar 2010 skal erhvervsevnedssættelsen i stk. 1 være indtruffet inden 5 år før folkepensionsalderen og opnås kun ved nedsat erhvervsevne med mindst 2/3. Retten til invalidepension ophører endvidere ved folkepensionsalderen. Medlemmet kan dog vælge at gøre brug af valgmulighederne i stk. 6.

For medlemmer der var fyldt 60 år på den af bestyrelsen fastsatte dato og/eller var tilkendt invalidepension og ikke senere er blevet reaktiveret, skal erhvervsevnetabet fortsat være indtruffet inden 60 år og retten til invalidepension ophører ved 65 år.

Stk. 8. Overgangsordning for ophør af invalidepension

Medlemmer der er fyldt 60 år, og/eller er tilkendt invalidepension efter § 10, på en af bestyrelsen fastsat dato, er omfattet af en overgangsordning.

Overgangsordningen betyder, at retten til hel invalidepension, jf. stk. 1, ophører ved 67 år og retten til halv invalidepension, jf. stk. 1, ophører ved 60 år.

Overgangsordningen betyder også, at udbetalingen af invalidepension, jf. stk. 5, ophører ved 67 år.

§ 11. ÆGTEFÆLLEPENSION

Stk. 1. Retten til ægtefællepension

Når et medlem afgår ved døden, har ægtefællen ret til pension fra den 1. i den følgende måned, såfremt

1. ægteskabet har været i kraft i mindst 3 måneder, medmindre døden skyldes et ulykkestilfælde eller akut sygdomstilfælde, som ikke er led i en bestående sygdom, og
2. ægteskabet er indgået før medlemmets invalidepensionering, og
3. ægteskabet er indgået før medlemmets alderspensionering.

En med afdøde samlevende ægtefælle har desuden ret til ægtefællepension, hvis betingelsen for samleverpension var til stede før medlemmets overgang på alders- eller invalidepension.

Ægtefællepensionen udbetales senest til ægtefællens død.

Registreret partnerskab ligestilles med ægteskab.

Stk. 2. Separation og skilsmisse

I tilfælde af separation eller skilsmisse finder de til enhver tid gældende regler i lovgivning om bevarelse af ægtefællepensionsret ved separation og skilsmisse anvendelse for ægtefæller til såvel et mandligt som et kvindeligt medlem.

Stk. 3. Samleverpension

Et ugift medlems samlever har tilsvarende ret til pension, idet fælles bopæl træder i stedet for ægteskabets indgåelse i stk. 1. Udbetaling af samleverpension er desuden betinget af, at

1. medlemmet ved testamente, oprettet senest 3 måneder før dødsfaldet og som ikke senere er tilbagekaldt, har indsat sin samlever, med hvem medlemmet kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, og tillagt samleveren en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle, og
2. den i testamentet indsatte samlever har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og
3. der på udbetalingstidspunktet ikke findes en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension. Ophører den fraskiltes ret til ægtefællepension, indtræder samleveren i retten til samleverpension

eller

4. der var fælles bopæl på tidspunktet for dødsfaldet, eller der tidligere har været fælles bopæl med afdøde, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og
5. samlever venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde, og
6. der på udbetalingstidspunktet ikke findes en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension. Ophører den fraskiltes ret til ægtefællepension, indtræder samleveren i retten til samleverpension.

Stk. 4. Valg af ægtefællepension

Et medlem optages med ret til ægtefællepension efter regler fastsat af bestyrelsen. Valg af ægtefællepensionsret sker efter regler fastsat af bestyrelsen. Se bilag D, afsnit 6.

§ 12. BØRNEPENSION

Stk. 1. Retten til børnepension Når et medlem afgår ved døden eller opnår ret til invalidepension efter § 10, har medlemmets børn, herunder adoptivbørn, ret til børnepension indtil deres fyldte 24. år. Når medlemmet opnår ret til halv invalidepension, er der ret til halv børnepension. Denne ret tilkommer også stedbørn under forsørgelse af medlemmet. Børnepension ydes alene til børn, der er født, adopteret eller optaget til forsørgelse før det tidspunkt, hvor medlemmet afgår ved døden eller bliver berettiget til invalidepension. Børn født, adopteret eller optaget til forsørgelse efter et medlems alders- eller invalidepensionering efter §§ 9 og 10, opnår alene ret til pension ved medlemmets død.

Der udbetales dobbelt børnepension i tilfælde af begge forældres død.

Stk. 2. Basisdækning og til- og fravalg

Et medlem optages med ret til børnepension ved medlemmets død eller invaliditet. Der kan være mulighed for til- og fravalg efter regler fastsat af bestyrelsen. Se Bilag D, afsnit 7.

§ 13. DØDSFALDSSUM

Stk. 1. Retten til dødsfaldssum

Når et medlem afgår ved døden før det fyldte 67. år, udbetales en dødsfaldssum efter stk. 3.

Stk. 2. Valg af dødsfaldssum

Et medlem optages uden ret til dødsfaldssum. Valg af dødsfaldssum sker efter regler fastsat af bestyrelsen. Se bilag D, afsnit 8.

Stk. 3. Udbetaling

Udbetalingen tilkommer medlemmets nærmeste pårørende, jf. forsikringsaftaleloven § 105 b, medmindre medlemmet ved skriftlig meddelelse til pensionskassen har indsat en særlig begunstiget – herunder bestemt at der ikke skal være nogen begunstigelsesbestemmelse – i overensstemmelse med lovgivningens regler.

§ 14. GRUPPEFORSIKRINGER

Pensionskassens medlemmer er dækket af gruppeforsikringer, hvis dækningsomfang, -vilkår og -beløb fastsættes af bestyrelsen. Se bilag A.

§ 15. OPSPARINGSORDNINGER

Stk. 1. Indbetaling af bidrag

Et medlem kan indbetale til opsparingsordninger på særlige konti. Bestyrelsen fastsætter nærmere vilkår for disse. Se bilag B.

Bestyrelsen kan desuden fastlægge retningslinjer for særlige konti, hvis forrentning finder sted på grundlag af nærmere afgrænsede dele af pensionskassens investeringsportefølje.

Stk. 2. Udbetaling af pension

Opsparingsordninger kan komme til hel eller delvis udbetaling, når medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegünstigede pensionsordninger, eller såfremt medlemmet tilkendes hel invalidepension, jf. § 10, stk. 1. Medlemmet vælger ved ordningens oprettelse udbetalingsformen:

1. løbende udbetaling: livsvarig udbetaling samt alderssum,
2. løbende udbetaling: udbetaling over en 10-årig periode samt alderssum,
3. rateudbetaling: udbetaling over mindst 10 år eller
4. kapitaludbetaling: udbetaling som sum.

Stk. 3. Udbetaling ved død af løbende udbetalinger

Afgår medlemmet ved døden, før udbetalingen efter stk. 2, pkt. 1 og 2 er påbegyndt, udbetales den løbende pension i stedet i 10 år til en pensionsberettiget ægtefælle. Afgår medlemmet ved døden efter udbetalingen er påbegyndt, fortsætter udbetalingen til en pensionsberettiget ægtefælle, indtil der i alt er udbetalt løbende pension i 10 år. Efterlades ingen ægtefælle, eller afgår ægtefællen ved døden inden udbetalingen er afsluttet, udbetales den løbende pension i lige deling til medlemmets børn, indtil der i alt er udbetalt løbende pension i 10 år, dog længst indtil børnene fylder 24 år.

For pensionsberettigede samleverer gælder samme regler som for ægtefæller.

Stk. 4. Udbetaling ved død af rate- og kapitalpension

Afgår medlemmet ved døden, udbetales værdien af opsparingen til rate- og kapitalpension, jf. stk. 2, pkt. 3 og 4 efter reglerne i § 13, stk. 3.

Stk. 5. Anden udbetaling

Udbetaling af opsparingsordninger i andre tilfælde end ved pension og død kan finde sted efter regler fastsat af bestyrelsen. Se bilag B.

§ 16. OPSPARINGSAFDELING

Stk. 1. Medlemmer

For et medlem, der optages efter § 1, stk. 5, oprettes en opsparingskonto, hvortil pensionsbidrag indbetales.

Stk. 2. Pension

Når et medlem af opsparingsafdelingen fratræder sin stilling på grund af alder, dør eller bliver erhvervsudygtig efter § 10, omsættes den opsparede kapital til ydelser til fordel for medlemmet, dennes ægtefælle/samlever eller børn efter samme principper som for øvrige medlemmer.

Efterlades ved død inden pensioneringen ingen pensionsberettigede pårørende, tilfalder den opsparede kapital medlemmets bo.

Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler for opsparingsafdelingen.

§ 17. PENSIONENS UDBETALING

Stk. 1. Udbetaling

Pensionen udbetales månedsvist forud, sidste gang i den måned, hvori retten til pension ophører. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer for pensionsudbetalingen. Se bilag D, afsnit 9.

Stk. 2. Attester

Forinden pensionen kan udbetales, skal den pensionsberettigede fremskaffe de nødvendige dokumenter. På forlangende skal ved hver udbetaling af pension afleveres leveattest.

Stk. 3. Bagatelgrænse

Såfremt den årlige pension er mindre end en bagatelgrænse, kan pensionskassen udbetale pensionen som et engangsbeløb efter regler fastsat af bestyrelsen. Se bilag D, afsnit 9.

§ 18. FORSIKRINGSTEKNISK GRUNDLAG

Stk. 1. Udarbejdelse og anmeldelse

Det tekniske grundlag, der fastsættes af bestyrelsen i samråd med pensionskassens ansvarshavende aktuar, skal anmeldes til Finanstilsynet. Se bilag D, afsnit 10.

Stk. 2. Bonusregulativ

Alle medlemmer af pensionskassen får andel i pensionskassens overskud i form af bonus ifølge det til Finanstilsynet til enhver tid anmeldte tekniske grundlag. Se bilag D, afsnit 10 og 11.

Stk. 3. Spekulation mod pensionskassen

Såfremt dele af dette regulativ eller det forsikringstekniske grundlag giver anledning til spekulation mod pensionskassen, kan bestyrelsen efter samråd med den ansvarshavende aktuar og med anmeldelse til Finanstilsynet fastsætte begrænsninger i til- og fravalg af ydelser. Bestyrelsen kan ikke forringe bestående rettigheder for medlemmerne. Se bilag D, afsnit 12.

§ 19. UDTRÆDELSE OG OVERFØRSEL

Udbetaling af kontant udtrædelsesgodtgørelse samt overførsel til anden pensionsordning kan ske efter regler fastsat af bestyrelsen. Se bilag D, afsnit 13.

§ 20. IKRAFTTRÆDELSESBESTEMMELSER

Stk. 1. Ikrafttræden

Dette regulativ er vedtaget på generalforsamlingen den 5. april 2016 og gælder fra vedtagelsen, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Optagelse og helbredsbetingede ydelser

Ændringerne i pensionsudbetalingsalder, der følger af tilbagetrækningsreformen i §§ 1,5,7,10 og 12 træder i kraft på en af bestyrelsen fastsat dato.

Stk. 3. Bidragsfri dækning

Ændringen i § 6 om bidragsfri dækning træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 4. Modregningsregler

§ 10, stk. 3, gælder fra 1. maj 2015.

Stk. 5. Ændring af regulativ

Ved ændring af dette regulativ efter bestemmelserne herom i vedtægternes § 26 og af de udfyldende bestemmelser, som regulativet giver grundlag for, ændres alle pensionsvilkår fra og med ændringsdatoen, bortset fra de i stk. 6 omfattede tilfælde, hvor hidtidige ydelsesrettigheder fortsætter

uændret.

Stk. 6. Overgangsbestemmelser

Medlemmer, der er optaget inden 1. maj 2004 og som ikke har tilvalgt sig dette regulativs ydelsesrettigheder, er fortsat omfattet af ydelsesbestemmelserne §§ 8-11 i regulativet fastsat af generalforsamlingen den 24. april 2002 med senere ændringer, i stedet for dette regulativs §§ 9-13 (den gamle pensionsordning). Se bilag E.

Bilag A. GRUPPEFORSIKRINGER

§ 1. GRUPPEFORSIKRINGENS DÆKNING

Gruppeforsikringen efter pensionsregulativets § 14 omfatter dækning ved

- død (§§ 3-5),
- invaliditet (§§ 6-7),
- visse kritiske sygdomme (§§ 8-10) og
- ulykke (§ 14).

Stk. 2. Gruppeforsikringer ved død, invaliditet og visse kritiske sygdomme er tegnet gennem Forenede Gruppeliv, Krumtappen 4, 2500 Valby, CVR-nr. 64015028.

Stk. 3. Forsikring ved ulykke er tegnet gennem Codan Forsikring A/S, Gammel Kongevej 60, 1790 København V, CVR-nr. 56771212.

Stk. 4. Forsikringen tegnes for et kalenderår ad gangen. Der er tale om en etårig gruppeforsikring, hvor dækningsomgang, -vilkår og -beløb fastsættes en gang årligt af pensionskassens bestyrelse.

§ 2. DÆKNINGSBERETTIGEDE

Stk. 1. Følgende medlemmer af pensionskassen er omfattet af gruppeforsikringen, jf. dog stk. 2:

- bidragsbetalende medlemmer
- medlemmer på bidragsfri dækning,
- medlemmer, der har opnået bidragsfritagelse,

Stk. 2. Uanset stk. 1 er medlemmer af pensionskassen, der alene betaler til opsparingsafdelingen eller opsparingsordningen, jf. pensionsregulativet § 1, stk. 5 eller § 16, ikke omfattet af gruppeforsikringen. Gruppeforsikringen bortfalder, når medlemmet påbegynder udbetaling af løbende alderspension.

Stk. 3. For medlemmer af pensionskassen der omfattes af formindskede dækninger, udgør forsikringssummen 50 % af forsikringssummen i de første 6 år efter optagelsen/genoptagelsen, hvorefter dækningen er 100 %.

Stk. 4. Gruppeforsikringen er virksom straks, når betingelserne i stk. 1 er opfyldt, og ophører ved udgangen af den måned hvor medlemmet fylder 67 år, eller den dato, hvor medlemmet ikke længere opfylder betingelserne efter stk. 1.

GRUPPEFORSIKRING VED DØD

§ 3. GRUPPEFORSIKRINGSSUMMEN VED DØD

Stk. 1. Størrelsen af gruppeforsikringssummen ved død fastsættes på grundlag af alder på dødsfaldstidspunktet og er følgende, jf. dog § 2, stk. 3:

Under 40 år	1.100.000 kr.
Fyldt 40 år – 44 år	1.000.000 kr.
Fyldt 45 år - 49 år	800.000 kr.
Fyldt 50 år - 54 år	600.000 kr.
Fyldt 55 år – 59 år	400.000 kr.
Fyldt 60 år – 66 år	200.000 kr.
Fyldt 67 år	0 kr.

Stk. 2. Summerne nedtrappes pr. den 1. i måneden efter medlemmet fylder år.

§ 4. HVEM UDBETALES GRUPPEFORSIKRINGSSUMMEN VED DØD TIL?

Stk. 1. Ved medlemmets død udbetales gruppeforsikringssummen ved død til medlemmets nærmeste pårørende, efter reglerne i forsikringsaftaleloven § 105a i prioriteret rækkefølge. Det vil sige:

- Afdødes ægtefælle/registreret partner.
- Samlever, som man enten 1) bor sammen med og har eller har haft barn sammen eller 2) har boet sammen i ægteskabslignende forhold, de sidste 2 år før dødsfaldet.
- Afdødes livsarvinger (børn, børnebørn osv.).
- Arvinger ifølge testamente.
- Arvinger ifølge arveloven, dvs. afdødes forældre, søskende eller søskendebørn. Herefter afdødes bedsteforældre eller disses børn, men ikke fætre og kusiner.

Stk. 2. Forsikringssummen kan tilfalde andre end nærmeste pårørende. Det kan fx være en samlever eller et særskilt barn. Ønskes forsikringssummen udbetalt til andre end nærmeste pårørende skal der indsættes en begunstiget i pensionskassen.

§ 5. SKATTEFORHOLD

Stk. 1. Beskatningsmæssigt er gruppeforsikringen omfattet af pensionsbeskatningsloven under skattekode 5 – Livsforsikring uden fradragsret. Det betyder, at der ikke skal betales skat/statsafgift af gruppeforsikringssummen ved død ved udbetaling.

Stk. 2. Der kan dog blive fratrukket boafgift (tidligere arveafgift) af gruppeforsikringssummen ved død, alt efter hvem der skal modtage forsikringssummen, jf. boafgiftslovens regler.

GRUPPEFORSIKRING VED INVALIDITET

§ 6. DÆKNINGSSUMMER VED INVALIDITET

- Stk. 1. Hvis et medlems erhvervsevne nedsættes længerevarende eller varigt med mindst 2/3 inden udgangen af den måned, hvor pågældende fylder 60 år, udbetales en invalidesum. Erhvervsevnetabet bedømmes efter reglerne fastsat i pensionsregulativet § 10, stk. 1.
- Stk. 2. Størrelsen af invalidesummen fastsættes på grundlag af alder på skadestidspunktet og er følgende, jf. dog § 2, stk. 3:

Under 40 år	400.000 kr.
Fyldt 40 år – 44 år	300.000 kr.
Fyldt 45 år – 49 år	200.000 kr.
Fyldt 50 år – 59 år	100.000 kr.
Fyldt 60 år	0 kr.

- Stk. 3. Skadestidspunktet er den dag, hvor medlemmets erhvervsevne blev skønnet nedsat længerevarende eller varigt i det i stk. 1. nævnte omfang.
- Stk. 4. Summerne nedtrappes pr. den 1. i måneden efter medlemmet fylder år.
- Stk. 5. Den udbetalte invalidesum fratrækkes i en evt. senere forfalden gruppeforsikringssum ved død.

§ 7. SKATTEFORHOLD

- Stk. 1. Der skal ikke betales skat/statsafgift af invalidesummen ved udbetalingen.

GRUPPEFORSIKRING VED VISSE KRITISKE SYGDOMME

§ 8. GRUPPEFORSIKRINGSSUM VED VISSE KRITISKE SYGDOMME

- Stk. 1. Ved konstatering af en dækningsberettiget kritisk sygdom inden det fyldte 67. år udbetales en sum på 100.000 kr., jf. dog § 2, stk. 3. Summen udgør det ved sygdommens diagnosticering gældende beløb.
- Stk. 2. Det er en betingelse, at sygdommen er diagnosticeret efter medlemmets optagelse i pensionskassen og efter 1. juli 2002, dog efter 1. juli 2003 for medlemmer over 60 år.
- Stk. 3. Den udbetalte sum ved visse kritiske sygdomme fratrækkes i en eventuel senere forfalden gruppeforsikringssum ved død, hvis dødsfaldet sker mindre end 3 måneder efter at diagnosen for en

kritisk sygdom er stillet.

- Stk. 4. Efter udbetaling af en sum ved visse kritiske sygdomme opretholdes dækningen for medlemmer, hvor diagnosen er stillet efter 1. januar 2006.

§ 9. FORSIKRINGSBETINGELSER

- Stk. 1. For gruppeforsikringssummen ved visse kritiske sygdomme gælder Forenede Gruppelivs til enhver tid gældende forsikringsbetingelser for visse kritiske sygdomme (Dækning ved visse kritiske sygdomme). Forsikringsbetingelserne er optrykt i bilag A1.

- Stk. 2. Efter udbetaling af en sum ved visse kritiske sygdomme opretholdes dækningen, jf. § 3 b i forsikringsbetingelserne for visse kritiske sygdomme. Der skal dog kun være forløbet mindst 3 måneder siden sidste dækningsberettigede diagnose blev stillet og tidspunktet for den nye diagnose.

- Stk. 3. Medlemmet er ikke omfattet af § 6 i forsikringsbetingelser for visse kritiske sygdomme. De almindelige forældelsesregler i forsikringsaftalelovens § 29 gælder dog fortsat.

- Stk. 4. Ved uoverensstemmelse mellem bilag A1 og Forenede Gruppelivs forsikringsbetingelser, er Forenede Gruppelivs forsikringsbetingelser gældende, jf. dog stk. 2 og 3.

§ 10. SKATTEFORHOLD

- Stk. 1. Der skal ikke betales skat/statsafgift ved udbetaling af sum ved visse kritiske sygdomme.

FÆLLES BESTEMMELSER FOR DÆKNING VED DØD, INVALIDITET OG VISSE KRITISKE SYGDOMME:

§ 11. MODREGNING

- Stk. 1. Er medlemmet omfattet af andre gruppeforsikringer vil der i en udbetalingsituation ikke ske modregning.

§ 12. HVORNÅR DÆKKER FORSIKRINGEN IKKE?

- Stk. 1. Under krigstilstand, borgerlige uroligheder, oprør eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område bortfalder forsikringsdækningen. Ressortministeren træffer efter indstilling fra Finanstilsynet bestemmelse om, hvorvidt den omtalte tilstand er indtrådt og i bekræftende fald om det tidspunkt hvorfra fareforøgelens indtræden og ophør skal regnes.

- Stk. 2. Udenfor dansk område dækker gruppelivsforsikringen ikke invaliditet eller dødsfald, der er opstået som følge af aktiv deltagelse i krig, oprør eller lignende operation.

§ 13. INDIVIDUEL FORSIKRING VED FRATRÆDELSE

- Stk. 1. Fratræder medlemmet sin stilling, kan den aktuelle gruppeforsikringssum ved død, kritisk sygdom og invaliditet videreføres privat på en individuel forsikring. Forsikringen etableres uden afgivelse af helbredsoplysninger. Præmien beregnes individuelt.
- Stk. 2. Ønskes en individuel forsikring, skal medlemmet inden 6 måneder fra fratrædelsen kontakte Forenede Gruppeliv.

GRUPPEFORSIKRING VED ULYKKE

§ 14. FORSIKRINGSBETINGELSER

- Stk. 1. For gruppeforsikringen ved ulykke gælder Codan Forsikring A/S's forsikringsbetingelser KUL-A der kan rekvireres hos pensionskassen eller Codan Forsikring A/S.
- Stk. 2. Uddrag af Codans forsikringsbetingelser er optrykt i bilag A2. Ved uoverensstemmelse mellem bilag A2 og Codans forsikringsbetingelser, er Codans forsikringsbetingelser gældende.

BILAG A1. FORENEDE GRUPPELIVS FORSIKRINGSBETINGELSER FOR VISSE KRITISKE SYGDOMME

(Afskrift af Forenede Gruppelivs forsikringsbetingelser for visse kritiske sygdomme)

DÆKNING VED VISSE KRITISKE SYGDOMME

Forsikringsbetingelserne gælder fra 1. januar 2017 og erstatter betingelser af 1. januar 2016.

- § 1. For forsikringen gælder nedennævnte betingelser i tilslutning til FGs gruppelivs aftaler og forsikringsbetingelser.

Forsikringen dækker de sygdomme/diagnoser, der er nævnt i § 7 A-X.

Når en diagnose er stillet som krævet i forsikringsbetingelserne kan forsikringssummen udbetales.

Der anvendes de forsikringsbetingelser, og der udbetales den forsikringssum, som var gældende den dag, hvor diagnosen blev stillet.

- § 2. Det er en betingelse for udbetaling ved kritisk sygdom, at sygdommen diagnosticeres i forsikringstiden. Det er diagnostetidspunktet, der er afgørende, og ikke det tidspunkt hvor forsikrede får kendskab til diagnosen. Forsikringstiden fremgår af gruppelivs aftalen.

Forsikringsdækningen omfatter ikke de kritiske sygdomme i § 7, som forsikrede har fået diagnosticeret eller modtaget behandling for inden forsikringstidens begyndelse, jf. dog om kræft i § 7 A.

- § 3. Det fastsættes i gruppelivs aftalen om dækning ved kritisk sygdom ophører efter udbetaling af forsikringssum ved kritisk sygdom, se nedenfor under a), eller om der fortsat er dækning ved kritisk sygdom, se nedenfor under b):

- a) Når der er sket udbetaling efter § 7, ophører gruppemedlemmets ret til yderligere udbetaling i tilfælde af kritisk sygdom.
- b) Når der er sket udbetaling efter § 7, dækker forsikringen ikke længere den eller de diagnoser, der har medført udbetaling af forsikringssum ved kritisk sygdom, jf. dog om kræft i § 7 A.

Det er en betingelse for udbetaling af mere end én dækning, at der er forløbet mindst 6 måneder siden sidste dækningsberettigede diagnose blev stillet og tidspunktet for den nye diagnose. Er udbetaling sket ved accept på venteliste, regnes 6-måneders fristen først fra foretaget operation

[Pensionskassens medlemmer er dækket under § 3 b. Der skal dog kun være forløbet mindst 3 måneder siden sidste dækningsberettigede diagnose blev stillet og tidspunktet for den nye diagnose,

jf. bilag A § 10, stk. 2]

- § 4. Hvis forsikrede dør inden for den i gruppelivsaftalen fastsatte modregningsperiode, modregnes den udbetalte sum ved kritisk sygdom i dødsfaldssummen.

[Modregningsperioden for pensionskassens medlemmer er 3 måneder efter at diagnosen for en kritisk sygdom er stillet, jf. bilag A § 9 stk. 3]

- § 5. Retten til udbetaling af den for kritisk sygdom fastsatte forsikringssum bortfalder ved forsikredes død, medmindre der inden skriftligt er søgt om udbetaling over for FG.

- § 6. Er forsikrede udtrådt af gruppelivs aftalen, eller er gruppelivs aftalen ophørt som følge af opsigelse eller af andre grunde, skal skriftlig anmodning om udbetaling være fremsat over for FG inden 6 måneder efter udløbet af forsikringstiden. Ved udløbet af denne tidsfrist bortfalder retten til udbetaling af forsikringssummen for kritisk sygdom, der ikke er anmeldt.

[§ 6 gælder ikke for pensionskassens medlemmer, der kun er omfattet af de almindelige forældelsesregler i forsikringsaftalelovens § 29, jf. bilag A, § 9, stk. 3.]

- § 7. Ved kritisk sygdom forstås:

A. Kræft

Ondartet (malign) svulst (tumor), der mikroskopisk er karakteriseret ved ukontrollabel, infiltrativ vækst ud i tilstødende væv og klinisk ved en tendens til lokalt recidiv og spredning til regionale lymfeknuder og fjernere organer (metastaser). Tillige omfattes følgende sygdomme opstået i blod, lymfe eller knoglemarvens bloddannende celler:

- Akut leukæmi
- Kronisk myeloid leukæmi
- Myelomatose
- Lymfomer (lymfeknudekræft)
- Hodgkin's sygdom i stadie II-IV
- Essentiel trombocytose
- Polycytæmia vera
- Myelofibrose
- Høj risiko myelodysplastisk syndrom (MDS)
- Kronisk myelomonocystisk leukæmi (CMML)

Samt behandlingskrævende

- Kronisk lymfatisk leukæmi i stadium III og IV (high risk/stadie B og C)
- Essentiel trombocytose
- Polycytæmia vera
- Myelofibrose

Med "behandlingskrævende" forstås sygdom, der kræver celledræbende behandling (inkl. Kemoterapi og strålebehandling) rettet mod sygdommen. Behandling med acetylsalicylsyre eller åreladning anses ikke for celledræbende behandling.

Desuden dækkes malignt melanom (modermærkekræft).

Diagnosen anses for stillet, når histologisk eller cytologisk undersøgelse er vurderet af en speciallæge i vævsundersøgelser (patologisk anatomi). For kræftformer hvor det er et krav at sygdommen er behandlingskrævende, anses diagnosen for stillet på datoen, hvor det fremgår i journalen fra en onkologisk eller hæmatologisk afdeling, at der er behandlingsindikation for sygdommen.

Dækningen omfatter ikke:

- Forstadier til kræft (dysplasi og "in situ cancer") f.eks. i livmoderhals, bryst eller testes
- Borderline forandringer
- Alle former for hudkræft
- Kaposi's sarkom
- Godartede blærepapillomer
- Forstadier til kræft i blod, lymfe eller de bloddannende organer

Hvis forsikrede inden forsikringstidens begyndelse har fået diagnosticeret kræft, og der er gået mindst 10 år uden forsikrede har fået stillet en kræftdiagnose, vil der være ret til udbetaling, hvis der atter diagnosticeres en kræftsygdom.

Der kan ske udbetaling for op til to kræftdiagnoser, der diagnosticeres i forsikringstiden, og som opfylder betingelserne i § 7 A. Det er en betingelse for udbetaling for den anden kræftdiagnose, at der er gået mindst 10 år, siden den første kræftdiagnose i forsikringstiden blev stillet. Det er yderligere en betingelse for anden udbetaling, at der ikke er konstateret tilbagefald (recidiv) af kræftdiagnosen i 10-års perioden.

B. Blodprop i hjertet (hjerteinfarkt)

Akut opstået henfald af en del af hjertets muskulatur som følge af utilstrækkelig blodtilførsel til den pågældende del af hjertet.

Diagnosen skal kunne dokumenteres og være baseret på:

- Typisk stigning og fald af blodværdierne (troponiner eller CK-MB).

Sammen med mindst ét af følgende kriterier:

- Sygehistorie med pludseligt opståede typiske, vedvarende brystmerter

eller

- Samtidigt opståede elektrokardiografiske forandringer, forenelige med diagnosen akut myokardieinfarkt.

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt og en kardiologisk speciallæge har stillet diagnosen blodprop i hjertet (hjerteinfarkt).

Såfremt forsikrede tidligere har fået stillet en diagnose jf. § 7 C (bypassoperation eller ballonudvidelse) og/eller jf. § 7 W (Indoperation af ICD-enhed) og/eller jf. § 7 X (kronisk hjertesvigt), har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 B.

C. Bypassoperation eller ballonudvidelse ved kranspulsåreforkalkning

Foretaget hjertekirurgisk behandling af kranspulsåreforkalkning (revaskularisering) omfattende en eller flere kranspulsårer med anlæggelse af vene- og/eller arteriegrafts, eller foretaget ballonudvidelse på en eller flere af hjertets kranspulsårer.

Ved bypassoperation er der ret til udbetaling, hvis forsikrede er accepteret på venteliste.

Ved ballonudvidelse skal operation være gennemført.

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen. Ved planlagt bypassoperation er det datoen for accept på venteliste.

Såfremt forsikrede tidligere har fået stillet en diagnose, jf. § 7 B (blodprop i hjertet) og/eller jf. § 7 W (indoperation af ICD-enhed) og/eller jf. § 7 X (kronisk hjertesvigt), har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 C.

D. Hjerteklapkirurgi

Planlagt eller foretaget behandling af hjerteklapsygdomme med indsættelse af kunstig mekanisk eller biologisk hjerteklapprotese samt homograft eller klapplastik.

Ved planlagt operation skal forsikrede være accepteret på venteliste.

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen. Ved planlagt operation er det datoen for accept på venteliste

E. Hjerneblødning eller blodprop i hjernen (apopleksi)

En akut beskadigelse af hjernen eller hjernestammen med samtidig opståede objektive neurologiske udfaldssymptomer af mere end 24 timers varighed, som følge af et infarkt forårsaget af emboli eller trombose, af en blødning i hjernen eller mellem hjernehalvdele. Der skal foreligge hjernescanning (CT/MR) med fund svarende til ovennævnte lidelser.

Såfremt en blodprop i hjernen ikke er påvist ved en hjernescanning (CT/MR), er tilfældet omfattet, hvis klassiske kliniske tegn på blodprop i hjernen er opfyldt, og der er varige objektive neurologiske udfaldssymptomer i form af lammelser, taleforstyrrelser, synsforstyrrelser eller intellektuel reduktion. De objektive neurologiske udfaldssymptomer kan tidligst vurderes efter 3 måneder.

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt og en neurologisk speciallæge har bekræftet objektive neurologiske udfaldssymptomer og har stillet diagnosen apopleksi.

Dækningen omfatter ikke:

- Transitorisk cerebral iskæmi (TCI)/Transitorisk iskæmisk attack (TIA)
- Hjerneinfarkter påvist tilfældigt ved hjernescanning (CT/MR), f.eks. som led i udredning af anden sygdom
- Blodpropper eller blødninger i den perifere del af nervevævet, dvs. udenfor hjernen, f.eks. i øjne og øre

Diagnosen skal være stillet på en neurologisk eller neurokirurgisk afdeling eller bekræftet af neurologisk speciallæge.

F. Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer (aneurisme) eller intrakraniell arteriovenøs karmisdannelse (AV-malformation) samt kavernøst angiom i hjernen

Planlagt eller gennemført operation for sækformet udvidelse af hjernens pulsårer, intrakraniell arteriovenøs karmisdannelse eller kavernøst angiom, som skal være påvist ved røntgenundersøgelse af hjernens pulsårer (angiografi) eller CT/MR-scanning.

Dækning omfatter også tilfælde, hvor der er operationsindikation, men operation ikke kan gennemføres af tekniske årsager.

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen. Ved planlagt operation er det dato for accept på venteliste. Hvis operation ikke er teknisk mulig, er det dato, hvor det fremgår i journalen fra en neurologisk eller neurokirurgisk afdeling, at der er operationsindikation, men operation ikke er teknisk mulig.

G. Visse godartede svulster i hjerne og rygmarv

Godartede svulster opstået i hjerne, hjernestamme, rygmarv eller disse organers hinder (centralnervesystemet), som enten:

- ikke kan fjernes helt (radikalt) ved operation, eller
- som efter radikal operation efterlader følgetilstande i nervesystemet, der medfører en méngrad på mindst 15 % efter Arbejdsskadestyrelsens méntabel. Méngraden kan tidligst vurderes 3 måneder efter operationen. Eller
- hvor der er operationsindikation, men operation ikke kan gennemføres af tekniske årsager

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen. Hvis operation ikke er teknisk mulig, er det datoen, hvor det fremgår i journalen fra en neurokirurgisk afdeling, at der er operationsindikation, men operation ikke er teknisk mulig.

Dækningen omfatter ikke:

- Cyster eller granulomer
- Schwannomer/neurinomer, herunder acusticusneurinomer
- Hypofyseadenomer

H. Dissemineret sklerose

En kronisk sygdom, der klinisk er karakteriseret af gentagne angreb med neurologiske udfaldssymptomer fra forskellige dele af centralnervesystemet.

Diagnosen skal dokumenteres ved én eller flere veldefinerede episoder (angreb) af symptomer, som må henregnes til dissemineret sklerose. Desuden dækkes primær progressiv sklerose. Diagnoseerne skal være bekræftet ved mindst en af følgende tre undersøgelser:

- Forhøjet IgG indeks eller oligoklonale bånd i spinalvæsken
- Forlænget latens ved VEP (ikke tilstrækkeligt, hvis der klinisk kun er affektion af nervus opticus)
- Typiske forandringer ved MR-scanning af centralnervesystemet, med multiple affektioner af den hvide substans

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt og en neurologisk speciallæge har stillet diagnosen dissemineret sklerose.

I. Motorisk nervecellesygdom (MND)

Motorisk nervecellesygdom (MND) af en af typerne:

- Amyotrofisk lateral sklerose (ALS)

- Progressiv bulbær parese (PBP)
- Progressiv muskel atrofi (PMA)
- Primær lateral sklerose (PLS)

Diagnosen anses for stillet, når en neurologisk speciallæge har stillet en af de dækkede diagnoser.

J. Visse muskel- og nervesygdomme

Progressiv muskeldystrofi af en af typerne:

- Facio-/scapulo-/humeral dystrofi
- Limb-girdle muskeldystrofi
- Myastenia gravis
- Hereditær motorisk sensorisk neuropati (tidligere kaldet Mb.Charcot-Marie-Tooth) eller
- Inklusionslegememyositis.

Diagnosen anses for stillet, når en neurologisk speciallæge har stillet en af de dækkede diagnoser.

K. Hiv-infektion som følge af blodtransfusion eller arbejdsbetinget smitte

Infektion med hiv som følge af blodtransfusion modtaget efter forsikringens ikrafttrædelsestidspunkt.

Kun personer, der af Sundhedsstyrelsen er fundet berettigede til godtgørelse for transfusionsoverført hiv-infektion opfylder betingelserne for udbetaling af forsikringen.

Desuden omfattes personer, der under udførelse af deres professionelle erhverv i forbindelse med arbejdsbetingede læsioner eller udsættelse for smitte på slimhinderne, udvikler hiv-infektion.

Til dokumentation af smitteoverførelsen kræves, at uheldet er anmeldt som arbejdsskade samt en negativ hiv-test udført inden for den første uge efter smitteudsættelsen, efterfulgt af en positiv hiv-test inden for de næste 12 måneder.

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt og en infektionsmedicinsk speciallæge har stillet diagnosen hiv

L. Aids

En sygdom i immunsystemet forårsaget af infektion med human immundefekt virus (hiv).

Diagnosen skal opfylde Sundhedsstyrelsens kriterier for anmeldelsespligtig aids.

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelse er opfyldt og en infektionsmedicinsk speciallæge har stillet diagnosen aids.

Er forsikrede diagnosticeret hiv-positiv inden forsikringstiden, har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 L.

M. Kronisk nyresvigt

Nyresvigt i en sværhedsgrad så begge nyrer kronisk og uigenkaldeligt holder op med at fungere, hvilket resulterer i at enten varig dialyse eller nyretransplantation foretages.

Ved planlagt nyretransplantation med nekronyre skal forsikrede være accepteret på aktiv venteliste.

Diagnosen anses for stillet, når varig dialyse er igangsat. Ved nyretransplantation fra levende donor anses diagnosen for stillet på transplantationsdatoen og ved planlagt nyretransplantation med nekronyre anses diagnosen for stillet på datoen for accept på aktiv venteliste.

N. Større organtransplantationer

Planlagt eller foretaget organtransplantation omfattende hjerte, lunge, lever eller stamceller/knoglemarv, hvor forsikrede er modtager.

Ved planlagt organtransplantation skal forsikrede være accepteret på aktiv venteliste.

Diagnosen anses for stillet på transplantationsdatoen. Ved planlagt organtransplantation er det datoen for accept på aktiv venteliste. Ved organtransplantation med autologe stamceller/knoglemarv anses diagnosen for stillet på transplantationsdatoen.

P. Parkinsons sygdom (paralysis agitans)

Primær Parkinsons sygdom med hovedsymptomerne muskelrigiditet, tremor eller oligokinesi. Symptomer på Parkinsons syge fremkaldt af psykofarmaka er ikke omfattet.

Diagnosen anses for stillet, når en neurologisk speciallæge har stillet diagnosen Parkinsons sygdom (paralysis agitans).

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2002.

Q. Blindhed

Totalt og irreversibelt tab af synsfunktionen på begge øjne, hvor synsstyrken på bedste øje er 1/60 eller derunder.

Diagnosen anses først for stillet, når en speciallæge i øjensygdomme har vurderet og bekræftet synstabet i journalen.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2002.

R. Døvhed

Totalt og irreversibelt høretab på begge ører, med en høretærskel på 100 dB eller derover på alle frekvenser.

Diagnosen anses først for stillet, når en speciallæge fra audiologisk afdeling har vurderet og bekræftet høretabet i journalen.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2002.

S. Aorta sygdom (sygdom i hovedpulsåren)

En lokal udvidelse af aorta (aortaaneurisme) til over 5 cm i diameter, aortaruptur eller aortadissektion med ruptur i aortas indre lag og blødning ind i aortavæggen eller total aortaokklusion.

Benævnelsen aorta inkluderer både den thorakale og abdominale aorta, men ikke dens grene.

Diagnosen aortaaneurisme eller -dissektion anses for stillet, når der foreligger dokumentation ved enten:

- Ultralyd
- Ekkokardiografi
- CT/MR-scanning, eller
- Aortografi.

Ved total aortaokklusion anses diagnosen for stillet, når der foreligger dokumentation ved kliniske fund og aortografi eller MR-angiografi.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2005.

T. Følger efter hjerne- eller hjernehindebetændelse

Blivende neurologiske følger efter infektion i hjerne, hjernenerverødder eller hjernehinder forårsaget af bakterier, vira og svampe. De blivende neurologiske følger skal have medført en méngrad på mindst 8 % efter Arbejdsskadestyrelsens méntabel.

Diagnosen skal være stillet ud fra:

- Påvisning af mikrober i spinalvæsken, eller
- Spinalvæskeundersøgelse med påvisning af tydelig inflammatorisk reaktion (pleocytose), herunder forhøjet antal hvide blodlegemer og protein, og eventuelt suppleret med

CT/MR-scanning.

Méngraden kan tidligst vurderes 3 måneder efter foretaget spinalvæskeundersøgelse, som påviste hjerne- eller hjernehindebetændelse. Méngraden skal være vurderet og bekræftet af en neurologisk eller infektionsmedicinsk speciallæge.

Når ovenstående betingelser er opfyldt, anses diagnosen for stillet på 3 måneders dagen efter foretaget spinalvæskeundersøgelse, som påviste hjerne- eller hjernehindebetændelse.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2005.

U. Følger efter Borreliainfektion eller Tick Borne Encephalitis (TBE)

Længerevarende eller kronisk neuroborreliose som følge af flåtbid, der har medført blivende neurologiske følger. De blivende neurologiske følger skal have medført en méngrad på mindst 8 % efter Arbejdsskadestyrelsens méntabel

Diagnosen skal være stillet ud fra spinalvæskeundersøgelser med borrelia/TBE-specifikke antistoffer.

Méngraden kan tidligst vurderes 3 måneder efter foretaget spinalvæskeundersøgelse, som påviste Borreliainfektion eller Tick Borne Encephalitis (TBE). Méngraden skal være vurderet og bekræftet af en neurologisk eller infektionsmedicinsk speciallæge.

Når ovenstående betingelser er opfyldt, anses diagnosen for stillet på 3 måneders dagen efter foretaget spinalvæskeundersøgelse som påviste Borreliainfektion eller Thick Borne Encephalitis (TBE).

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2005.

V. Større forbrændinger, forfrysninger eller ætsninger

Brandsår, forfrysninger eller ætsninger af 3. grad, der dækker mindst 20 % af forsikredes legemsoverflade.

Diagnosen anses først for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt og der i journalen foreligger en vurdering og bekræftelse fra en brandsårsafdeling.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2007.

W. Indoperation af ICD-enhed (hjertestøder) som sekundær profylakse

Gennemført implantation af implanterbar cardioverter defibrillator (ICD) på grund af dokumenteret

tidligere livstruende hjerterytmeforstyrrelse (sekundær profylakse).

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen.

Undtaget fra dækning er indoperation af almindelig pacemaker.

Såfremt forsikrede tidligere har fået stillet en diagnose, jf. § 7 B (blodprop i hjertet) og/eller jf. § 7 C (bypassoperation eller ballonudvidelse) og/eller jf. § 7 X (kronisk hjertesvigt), har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 W.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2014.

X. Kronisk hjertesvigt med indoperation af ICD/CRT-enhed eller langtidsholdbar mekanisk hjertepumpe, f.eks. Heartmate

Kronisk hjertesvigt med nedsat uddrivningsfraktion (EF) i venstre ventrikel på 35 % eller derunder trods optimeret medicinsk behandling. Der skal være gennemført implantation af et avanceret pacemakersystem (cardioverter defibrillator (ICD-enhed) eller biventrikulær pacemaker (CRT-enhed) eller langtidsholdbar mekanisk hjertepumpe, f.eks. Heartmate.

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen når ovenstående betingelser er opfyldt.

Undtaget fra dækning er indoperation af almindelig pacemaker.

Såfremt forsikrede tidligere har fået stillet en diagnose, jf. § 7 B (blodprop i hjertet) og/eller jf. § 7 C (bypassoperation eller ballonudvidelse) og/eller jf. § 7 W (indoperation af ICD-enhed), har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 X.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2016, dog er indoperation af langtidsholdbar mekanisk hjertepumpe, f.eks. Heartmate, dækket fra 1. januar 2017.

BILAG A2. GRUPPEFORSIKRING VED ULYKKE

(Uddrag af Codan Forsikring A/S's forsikringsbetingelser KUL-A og Arbejdsskadestyrelsens méntabel)

GRUPPEFORSIKRING VED ULYKKE

§ 1. STANDARDBETINGELSER

- Stk. 1. Følgende forsikringsbetingelser er gældende for ulykkesforsikringen: KUL-A.
- Stk. 2. Forsikringsdækningen ved ulykke ophører ved medlemmets fyldte 67. år. Ulykkesforsikringen dækker kun medlemmet og ikke øvrige familiemedlemmer. Der er tale om en heltidsulykkesforsikring, dvs. at medlemmet er dækket døgnet rundt.
- Stk. 3. Forsikringen dækker overalt i verden.

§ 2. HVAD DÆKKER FORSIKRINGEN?

- Stk. 1. Forsikringen dækker ulykkestilfælde, hvorved forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

§ 3. HVORNÅR DÆKKER FORSIKRINGEN IKKE?

- Stk. 1. Uanset tilskadekomnes sindstilstand på skadestidspunktet dækker forsikringen ikke:
1. Skader, der er fremkaldt af tilskadekomne ved forsæt eller grov uagtsomhed.
 2. Skader, der er forårsaget af tilskadekomne under selvforskyldt beruselse eller under påvirkning af narkotika, eller under dertil svarende påvirkning.
 3. Skader, der skyldes forgiftning som følge af indtagelse af medicin.
 4. Skader, der skyldes smitte med virus, bakterier, andre mikroorganismer eller lignende.
 5. Skader, der overgår tilskadekomne som følge af deltagelse i slagsmål.
 6. Skader, der indtræder under deltagelse i boksning, motorløb af enhver art, bjergbestigning, faldskærmsudspring og drageflyvning.
 7. Skader, der skyldes udløsning af atomenergi, under alle forhold, herunder krig.
 8. Skader, der skyldes konflikter i form af krig, oprør eller borgerlige uroligheder, medmindre skaden indtræffer inden en måned efter konfliktens udbrud i et land, hvori den forsikrede opholder sig under rejse. Det er desuden en forudsætning for dækningen, at konflikten ikke var til stede ved indrejsen i landet, at der er tale om en konflikt uden stormagtsdeltagelse, og at forsikrede ikke selv deltager i handlingerne.
 9. Invaliditet, når ulykkestilfældet skyldes sygdom (bortset fra besvimelsestilfælde eller ildebefindende).
 10. Invaliditet, der skyldes sygdom og udløsning af latente sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde.
 11. Invaliditet, der skyldes, at en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom forværrer følgerne af et ulykkestilfælde.

12. Invaliditet i form af psykiske følger efter hændelser, hvor tilskadekomne ikke selv har været udsat for fare for personskade.
13. Invaliditet, der bestod før ulykkestilfældet.
14. Invaliditet, som skyldes følger af lægelig behandling, som ikke er nødvendiggjort af et ulykkestilfælde, der er dækket af forsikringen.

§ 4. ULYKKESFORSIKRINGENS DÆKNING

- Stk. 1. Hvis ulykkestilfældet har medført en invaliditetsgrad på mindst 5 %, har medlemmet ret til erstatning.
- Stk. 2. Forsikringssummen udgør 1.000.000 kr. ved en invaliditetsgrad på 100 %.
- Stk. 3. Der sker ingen aldersnedtrækning af forsikringssummen.
- Stk. 4. Ved mindre invaliditetsgrader udbetales en sum, der forholdsvis svarer til graden af invaliditet.

Invaliditetsgraden fastsættes efter den tilskadekomnes medicinske invaliditet, dvs. uden hensyn til specielle erhverv eller færdigheder.

Grundlaget for fastsættelsen er følgende skala (Arbejdsskadestyrelsens méntabel), gengivet i uddrag:

Tab af synet på begge øjne		100 %
Tab af synet på ét øje		20 %
Tab af hørelsen på begge ører		75 %
Tab af hørelsen på ét øre		10 %
Tab af ben fra hofte		65 %
Tab af ben i eller ovenfor knæet		55 - 65 %
Tab af underben		30 - 40 %
Tab af fod		30 - 40 %
Tab af tæer på én fod		10 %
Tab af storetå		5 %
Tab af arm fra skulderen	70 %	65 %
Tab af hånd	65 %	55 %
Tab af tommelfinger og - mellemhåndsbene	30 %	25 %
Tab af tommelfinger	25 %	25 %
Tab af tommelfinger - yderste led	12 %	12 %
Tab af langfinger	10 %	10 %
Tab af langfinger - to yderste led	8 %	8 %
Tab af lillefinger	8 %	8 %
Tab af lillefinger - to yderste led	5 %	5 %

Invaliditetsgraden for tab af flere legemsdele kan sammenlagt ikke overstige 100 %.

Hvis invaliditetsgraden ikke direkte kan fastsættes efter Arbejdsskadestyrelsens méntabel, fastsættes

den medicinske invaliditetsgrad efter tilsvarende principper som er lagt til grund for méntabellen, på baggrund af den fysiske funktionshæmning.

I alle tilfælde fastsættes invaliditetsgraden på et rent medicinsk grundlag, uden hensyntagen til en eventuel nedsættelse af erhvervsevnen, erhverv eller andre individuelle forhold.

- Stk. 5. En bestående invaliditet kan ikke medføre, at erstatningen fastsættes højere, end hvis en sådan invaliditet ikke havde været til stede.
- Stk. 6. Ved skade på parvise organer medfører dette, at invaliditetsgraden uanset forudbestående invaliditet fastsættes, som om der alene foreligger invaliditet på det senest beskadigede organ.
- Stk. 7. Erstatningen fastsættes, så snart det må anses for sikkert, at ulykkestilfældet og lidelser, der er følge heraf, ikke vil medføre døden, og medlemmets tilstand i øvrigt må betragtes som stationær.
- Stk. 8. Forsikringen dækker ikke følger, herunder forværring af følger, der viser sig senere end 5 år efter, at ulykkestilfældet er indtrådt.

§ 5. UDGIFTER TIL SPECIALBEHANDLING

- Stk. 1. I det omfang medlemmet ikke har ret til godtgørelse af udgifterne fra anden side, dækker forsikringen udgifter til fysioterapeut eller kiropraktor. Behandling hos fysioterapeut skal være ordineret af en læge.
- Stk. 2. Den samlede godtgørelse af udgifterne kan maksimum udgør 2 % af forsikringssummen. Udgifterne betales indtil helbredstilstanden lægeligt anses for stationær, dog aldrig længere end til 3 år efter ulykkesdagen. Det er en betingelse, at udgifter til specialbehandling er opstået som følge af et ulykkestilfælde der er omfattet af forsikringen.

§ 6. UDGIFTER DER IKKE DÆKKES

- Stk. 1. Forsikringen dækker ikke udgifter til:

- Befordring
- Advokatbistand
- Lægebehandling
- Anden specialbehandling
- Medicin
- Hjælpemidler af enhver art

§ 7. TANDSKADEDÆKNING

- Stk. 1. Når et ulykkestilfælde, jf. § 2, er direkte årsag til en tandskade, dækkes rimelige og nødvendige udgifter til tandbehandling.

- Stk. 2. Erstatning ydes dog kun, hvis medlemmet ikke har ret til godtgørelse af udgifterne fra anden side.
- Stk. 3. Behandling og pris skal godkendes af Codan inden selve behandlingen påbegyndes, med mindre der er tale om akut nødbehandling.
- Stk. 4. Tandskader opstået ved spisning dækkes også, når skaden skyldes en påvist fremmed genstand i maden.
- Stk. 5. Dækningen omfatter også aftagelige tandproteser, der beskadiges når de sidder i munden, og ulykkestilfældet i øvrigt har medført legemsbeskadigelse.
- Stk. 6. Ved sygelige eller unormale forandringer i tænderne sker der kun betaling for den del af skaden, som ville være blevet en følge af ulykkestilfældet, hvis disse forandringer ikke have været til stede.
- Stk. 7. Var tænderne eller protesens tilstand forringet inden ulykkestilfældet (fx som følge af fyldninger, rodbehandling, slid, fæstetab, paradentose eller andre sygdomme) reduceres eller bortfalder erstatningen, svarende til forringelsens omfang, i forhold til velbevarede tænder eller proteser.
- Stk. 8. Medfører en tandskade behov for en tandbro, og viser det sig, at nabetænder til den beskadige tand mangler eller er svækkede, kan erstatningen ikke overstige, hvad der havde været den nødvendige behandling, hvis nabetænder havde været intakte.
- Stk. 9. Ved skade på et broled i en bestående tandbro kan erstatningen ikke overstige, hvad der havde været den nødvendige behandling, hvis broledet i stedet havde en intakt tand.
- Stk. 10. Når forsikringen har betalt udgiften til tandbehandling, betragtes denne behandling som endelig, og der ydes ikke erstatning til en eventuel udskiftning på et senere tidspunkt.

§ 8. HVAD OMFATTER TANDSKADEDÆKNINGEN IKKE?

- Stk. 1. Tandskadeerstatningen udbetales ikke for:
- Tandbehandling, når ulykkestilfældet skyldes sygdom (bortset fra besvimelsestilfælde eller ildebefindende).
 - Tandbehandling, der skyldes sygdom og udløsning af latente sygdoms anlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde.
 - Tandbehandling, der skyldes, at en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom forværrer følgerne af et ulykkestilfælde.
 - Tandbehandling, som skyldes følger af læge- eller tandbehandling, der ikke er nødvendiggjort af et ulykkestilfælde, der er dækket af forsikringen.

§ 9. KRISEHJÆLP

- Stk. 1. Forsikringen dækker udgifter til krisehjælp i forbindelse med traumatiske oplevelser, som følge af ulykkestilfælde, herunder terrorhandlinger, naturkatastrofer, eller som følge af at forsikrede overværer

en kollega eller et familiemedlems pludselige, uventede død.

Stk. 2. Forsikringen dækker rimelige og nødvendige udgifter, op til 10.000 kr. til lægeordineret behandling af forsikrede hos psykolog, som påbegyndes senest 4 uger efter forsikringsbegivenheden og afsluttes senest 3 måneder efter første behandling.

Stk. 3. Codan skal kontaktes inden behandling påbegyndes, eller straks efter den akutte behandling er påbegyndt, med henblik på at vurdere behovet for behandling og bistå med at arrangere denne.

§ 10. ÆNDRING AF BOLIG

Stk. 1. Forsikringen dækker rimelige og nødvendige udgifter op til 35.000 kr., afholdt af forsikrede til ændring af dennes private bolig, hvis et ulykkestilfælde har medført et varigt mén på mindst 5 %. Ændringerne skal være nødvendige for, at forsikrede kan benytte boligen normalt og skal stå i forhold til det pådragne mén.

§ 11. GENERELLE FORHOLDSREGLER VED SKADE

Stk. 1. Medlemmet skal være under stadig behandling af en læge og følge dennes forskrifter.

Stk. 2. Codan har ret til at indhente oplysninger hos enhver læge, lægelig institution, eller andre, der behandler eller har behandlet medlemmet. Codan har ret til at udpege en læge, der skal undersøge medlemmet. Codan betaler de lægeattester, som selskabet forlanger.

§ 12. ANMELDELSE AF SKADE

Stk. 1. En skade skal anmeldes straks til pensionskassen, hvorefter kassen sender en skadeanmeldelse til udfyldelse. Skadeanmeldelsen sendes direkte til Codan Forsikring, hvor ulykkesforsikringen er etableret.

§ 13. SKATTEFORHOLD

Stk. 1. Forsikringssummen er skattefri ved udbetalingen.

BILAG B. OPSPARINGSORDNINGER

§ 1. OPSPARINGSORDNINGER OG OPRETTELSE

Stk. 1. For medlemmer af den fleksible pensionsordning tilbyder Pensionskassen, jf. pensionsregulativet § 15, følgende opsparingsordninger:

- a) løbende udbetaling: livsvarig udbetaling samt alderssum,
- b) løbende udbetaling: udbetaling over en 10 årig periode, samt alderssum
- c) ratepension og
- d) kapitaludbetaling (kapitalpension og aldersforsikring).

§ 2. INDBETALING

Stk. 1. Der er ingen begrænsninger for indbetalinger til livsvarig udbetaling som arbejdsgiveradministreret ordning.

For private ordninger kan årlige indbetalinger op til 49.300 kr. (2017) altid fratrækkes i den skattepligtige indkomst. Årlige indbetalinger over dette beløb kan alene fratrækkes i indbetalingsåret, hvis indbetalingerne opretholdes i en periode på mindst 10 år. Ellers fordeles fradraget over en 10 årig periode, jf. pensionsbeskatningsloven § 18.

Stk. 2. For ratepensioner og ophørende løbende ydelser kan der samlet højst indbetales 53.500 kr. (2017) med fradragsret (for arbejdsgiveradministrerede ordninger dog efter arbejdsmarkedsbidrag).

Stk. 3. Der kan fra 2013 ikke indbetales med fradragsret til en kapitalpension eller alderssum.

Stk. 4. For indbetalinger til aldersforsikring kan der samlet højst indbetales 29.600 kr. (2017). Der er ikke fradrag for indbetalingen.

§ 3. FORRENTNING

Stk. 1. Forrentningen af opsparingsordninger fastsættes på samme måde som for anden pensionsopsparing af bestyrelsen i henhold til bonusregulativet.

§ 4. INDSÆTTELSE AF BEGUNSTIGET

Stk. 1. For ratepension, kapitalpension og aldersforsikring tilfalder udbetaling ved død som udgangspunkt "nærmeste pårørende", jf. forsikringsaftaleloven § 105 a, subsidiært boet.

Stk. 2. Der er dog mulighed for at indsætte en eller flere navngivne personer, nemlig forsikredes/kontohavers ægtefælle eller fraskilte ægtefælle, livsarvinger, stedbørn, stedbørns livsarvinger eller navngivne

personer, der har fælles bopæl med forsikrede (kontohaver) ved indsættelse eller deres livsarvinger.

Det er også muligt at slette begunstiggelsen med den virkning, at udbetalingen sker til boet.

§ 5. BIDRAGSFRITAGELSE

Stk. 1. Ratepension kan ved oprettelsen tegnes med eller uden ret til bidragsfritagelse i tilfælde af, at medlemmet tilkendes invalidepension.

Er pensionen tegnet med ret til bidragsfritagelse, videreføres bidragsindbetalingen af pensionskassen i tilfælde af, at medlemmet tilkendes hel invalidepension.

§ 6. UDBETALING

Stk. 1. Udbetaling kan tidligst påbegyndes ved den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegünstigede pensionsordninger. Udbetalinger beskattes som personlig indkomst. Kapitalpension og alderssum dog med 40 % afgift. Aldersforsikring udbetales uden afgift.

Stk. 2. Ved tilkendelse af offentlig førtidspension og/eller tilkendelse af hel varig invalidepension fra pensionskassen kan udbetaling af ratepension, kapitalpension og aldersforsikring tillige finde sted, efter reglerne i pensionsbeskatningsloven §§ 10 og 25. Kapitalpension og aldersforsikring kan endvidere udbetales ved livstruende sygdom (kritisk sygdom), efter reglerne i Bekendtgørelse nr. 1293 af 13. december 2012, med efterfølgende ændringer. Udbetaling beskattes som ved pensionering.

Stk. 3. Udbetaling i tilfælde af død af løbende ydelser sker efter pensionsregulativet § 15, stk. 3.

Stk. 4. Udbetaling i tilfælde af død af rate- og kapitalpension sker med fradrag af 40 % afgift. Udbetaling af aldersforsikring sker uden afgift. Sker udbetaling til andre end ægtefællen, tilbageholder pensionskassen boafgift.

Stk. 5. Opsparingsordninger kan tillige hæves på andre tidspunkter end de i stk. 1-4 nævnte. I så fald beskattes løbende udbetalinger og ratepensioner med 60 % afgift. Kapitalpensioner beskattes med 52 % afgift og aldersforsikring med 20 % afgift.

Stk. 6. Kapitalpensioner kan afgiftsberigtiges og overføres til en aldersforsikring, mod en beskatning på 40 % i afgift.

Stk. 7. Et medlem, der har nået pensionsudbetalingsalderen, men ikke er pensioneret, kan afgiftsberigtige alderssummen og overføre den til en aldersforsikring, mod en beskatning på 40 % i afgift.

§ 7. UDTRÆDELSE OG OVERFØRSEL

- Stk. 1. Medlemmer har, indtil udbetaling påbegyndes, adgang til udtrædelse af pensionskassen (genkøb) eller overførsel til andet pensionselskab efter reglerne i pensionsregulativet § 19.
- Stk. 2. Udtrædelse og overførsel kan være begrænset af overenskomstnæssige eller lignende aftaler. For ansatte omfattet af den offentlige sektor henvises til bilag C.
- Stk. 3. Den kontante godtgørelse og overførselsbeløbet beregnes på samme måde som ved udtrædelse/overførsel af den almindelige pensionsordning, jf. bilag D, afsnit 13.

BILAG C. VILKÅR FASTSAT I OVERENSKOMSTER, AFTALER OG LIGNENDE OM YDELSESSAMMENSÆTNING

1. ANSATTE I DEN OFFENTLIGE SEKTOR

A. MODERNISERINGSSTYRELSENS REGLER OM PENSION TIL OVERENSKOMST OG KONTRAKTSATTE.

Gengivelse af Moderniseringsstyrelsens cirkulære (9847 af 29 august 2016):

”§ 1. Indledning

Stk. 1. Denne aftale fastlægger de generelle krav, der stilles til indholdet af bidragsdefinerede pensionsordninger i henhold til overenskomster for ansatte i staten mv.

Stk. 2. Aftalen omfatter ikke supplerende pensionsordninger, der er etableret til modtagelse af pensionsbidrag for tjenestemænd af pensionsgivende løndele udover den tjenestemandspensionsgivende løn.

§ 2. Ydelsessammensætning

Stk. 1. Pensionsordningen skal inden for 2/3 af det samlede pensionsbidrag indeholde:

- a) Livsvarigt løbende alderspension,
- b) invalidepension løbende indtil alderspensioneringstidspunktet eller livsvarigt løbende invalidepension,
- c) børnepension ved død længst indtil barnets fyldte 24. år.

Stk. 2. Inden for de i stk. 1 nævnte 2/3 af det samlede pensionsbidrag kan der etableres en livsbetinget livsvarigt løbende eller tidsbegrænset ægtefællepension og samleverpension. Samleverpension kan alene etableres for samlever, der opfylder de i pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d), 2. eller 3. led fastsatte krav.

Stk. 3. Inden for de i stk. 1 nævnte 2/3 af det samlede pensionsbidrag kan der etableres gruppelevsforikring, gruppeulykkesforikring, gruppeinvalideforikring og forikring i forbindelse med kritisk sygdom.

Cirkulærebemærkning til § 2, stk. 2:

Pensionsbeskatningsloven § 2, nr. 4, litra d), 2. og 3. led, stiller følgende krav til en samlever:

Den pågældende skal **enten** være en person,

- a) med hvem afdøde kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab,
- b) som i et af afdøde senest 3 måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle, og
- c) som har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, (pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d. 2. led)

eller en person,

der på tidspunktet for dødsfaldet levede sammen på fælles bopæl med afdøde eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde. (Pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d. 3. led)

§ 3. Valgfri dækning

Stk. 1. 1/3 af det samlede pensionsbidrag kan anvendes valgfrit af den enkelte medarbejder inden for de rammer, der af det pågældende pensionsinstitut stilles til rådighed, herunder til ratepension og/eller aldersopsparing. Til aldersopsparing og andre sumydelser end de i § 2, stk. 3, nævnte kan dog maksimalt anvendes 1/6 af det samlede pensionsbidrag.

Stk. 2. Den valgfrie 1/3 af det samlede pensionsbidrag kan investeres efter medarbejderens eget valg inden for investeringspuljer, der stilles til rådighed af pensionsinstituttet eller andre finansinstitutter, som pensionsinstituttet indgår aftale med herom.

§ 4. Depotsikring

Det kan i den enkelte pensionsordning bestemmes, at der til ordningen er knyttet depotsikring. Etablering af depotsikring forudsætter, at pensionsordningen opfylder følgende betingelser:

1. At etablering af depotsikring sker som en kollektiv ordning for hele gruppen.
2. At depotet kun udbetales i den situation, hvor et medlem af pensionsordningen dør før pensioneringstidspunktet.
3. At det i den enkelte pensionsordning sikres, at der afsættes midler til obligatoriske ydelser, herunder livsvarig alderspension, minimum svarende til dækning ved 2/3 af bidraget og den overlevelsesgevinst, der i en ordning uden depotsikring tilfalder ordningen ved et medlems død før pensioneringstidspunktet, og som mistes ved depotsikringen. Ved indførelse af depotsikring skal der således sikres en livsvarig alderspension med samme størrelse som uden depotsikring.
4. At depotsikringen finansieres ved brug af den tredjedel af pensionsbidraget, som kan anvendes til valgfri ydelser.
5. At udbetaling af depotsikring kun kan ske til nærmeste pårørende.

Cirkulærebemærkninger til § 4:

Ved depotsikring (opsparingssikring o.lign.) forstås, at medlemmets depot udbetales til nærmeste pårørende, hvis medlemmet dør før pensioneringstidspunktet. I en pensionsordning uden depotsikring tilfalder depotet fællesskabet ved et medlems død før pensioneringstidspunktet.

”Ved nærmeste pårørende” forstås i forhold til udbetaling af depotsikring medlemmets ægtefælle, samlever, børn eller slægtsarvinger efter arveloven, i nævnte rækkefølge. Udbetaling af depotsikring til samlevere forudsætter, at de i pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d, 2. eller 3. led, fastsatte krav er opfyldt, jf. cirkulærebemærkningerne til § 2, stk. 2.

§ 5. Delpension

Det kan i den enkelte pensionsordning bestemmes, at der til ordningen er knyttet mulighed for udbetaling af delpension. Udbetaling af delpension forudsætter, at følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Ved anmodning om udbetaling af delpension skal den ansatte over for pensionsselskabet dokumentere nedgang i arbejdstid.
- 2) Delpensionen beregnes forholdsmæssigt af den ansattes pensionsopsparing i forhold til den tid, hvormed arbejdstiden reduceres, dog maksimalt en tredjedel af pensionsdepotet svarende til den tredjedel, som kan anvendes til valgfri ydelser.
- 3) Udbetaling af delpension kan kun ske som en løbende livrente, dog kan udbetalingerne midlertidigt sættes på pause i henhold til gældende lovgivning.
- 4) Aldersgrænsen for overgang til delpension skal følge pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningslovens § 1 a.

Cirkulærebemærkninger til § 5:

Pensionsordninger, der har etableret mulighed for udbetaling af delpension på vilkår, der afviger fra de i aftalens § 5 fastsatte betingelser, skal senest ved udgangen af 2018 sikre, at udbetaling af delpension fra og med 1. januar 2019 sker i henhold til de i § 5 fastsatte betingelser. Medlemmer af pensionsordninger, der inden udgangen af 2018 har fået udbetalt delpension efter de hidtidige bestemmelser, berøres ikke heraf.

Cirkulærebemærkning til § 5, nr. 3:

Udbetaling af delpension kan dog ske som ratepension efter aftale herom mellem pensionsinstituttet og medarbejderen.

§ 6. Tilbagekøb

Stk. 1. Det kan i den enkelte pensionsordning bestemmes, at pensionsordningen kan tilbagekøbes

- 1) i tilfælde, hvor den forsikrede har nået pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningslovens § 1 a, og udtræder af arbejdsmarkedet, eller hvor den forsikrede er

tilkendt invalidepension. For pensionsordninger oprettet før den 1. maj 2007 vil der kunne ske tilbagekøb, når den forsikrede er fyldt 60 år og udtræder af arbejdsmarkedet. I alle tilfælde er det en betingelse, at de **løbende ydelser**, der ville kunne komme til udbetaling, ikke kan overstige et grundbeløb på 9.700 kr. årligt, der reguleres som anført i personskattelovens § 20 (pr. 1. januar 2016 10.200 kr.),

- 2) i tilfælde, hvor der ikke er foretaget indbetaling på pensionsordningen i de seneste 12 på hinanden følgende måneder, og hvor **depotet** ikke overstiger et grundbeløb på 26.213 kr. (31. marts 2012-niveau), der procentreguleres svarende til statens lønninger (pr. 1. april 2016 26.996 kr.),
- 3) i tilfælde, hvor den forsikrede tager varigt ophold i udlandet, dvs. framelder sig folkeregistret i Danmark, ikke har ansættelse eller andet erhvervsarbejde i Danmark, hvor der ikke er sket indbetaling af bidrag de seneste 12 på hinanden følgende måneder, og **depotet** ikke overstiger et grundbeløb på 26.213 kr. (31. marts 2012-niveau), der procentreguleres svarende til statens lønninger (pr. 1. april 2016 26.996 kr.), og
- 4) i tilfælde, hvor den forsikrede er udenlandsk statsborger, fratræder sin stilling og tager varigt ophold i udlandet.

Cirkulærebemærkning til § 6, nr. 1:

Begrebet invalidepension er den invalidepension, der er en del af pensionsordningen og ikke en førtidspension i henhold til lov om social pension.

§ 7. Overflytning til anden pensionsordning i forbindelse med jobskifte

- Stk. 1. Pensionsordningen kan overflyttes til en anden pensionsordning, der opfylder de ovennævnte krav til ydelsessammensætning og tilbagekøb.
- Stk. 2. Hvis den pensionsordning, hvortil overflytning ønskes foretaget, indeholder regler om ydelsessammensætning og/eller tilbagekøb, der ikke opfylder betingelserne i denne aftale, kan pensionsordningen dog overføres, hvis den klausuleres således, at den del, der er opsparet i staten, fortsat respekterer de betingelser, der hidtil har været gældende.

§ 8. Ikrafttræden mv.

- Stk. 1. Denne aftale har virkning fra den 1. april 2013.
- Stk. 2. Bestående kollektive pensionsordninger, der forud for 1. maj 2005 er godkendt af aftalens parter, bevarer denne godkendelse, selv om de er etableret med en ydelsessammensætning, regler om tilbagekøb eller regler om overflytning til anden pensionsordning i forbindelse med jobskifte, der ikke opfylder betingelserne i denne aftale.
- Stk. 3. Senere ændringer af aftaler som nævnt i stk. 2 forelægges Moderniseringsstyrelsen til godkendelse.
- Stk. 4. Samtidig med ikrafttrædelse af denne aftale ophæves aftale af 4. august 2009 om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og

overflytning i forbindelse med jobskifte).

Stk. 5. Aftalen kan opsiges med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til den 31. marts 2018.”

B. YDELSESVILKÅR FOR PENSIONSINDBETALINGER

Medlemsbidrag indbetales til ordninger efter pensionsregulativets § 8, stk. 1, pkt. I – III efter følgende retningslinjer:

Rate-, kapitalpension (§ 15) og livrente (§§ 9 og 15):

- Max. 1/3 af bidraget kan indbetales til rate-/kapital-pension (§ 8, stk. 1, pkt. III, b (ratepension) og c (kapitalpension)) og heraf max. 50 % til kapitalpension.
- Min. 2/3 af bidraget skal indbetales til en livrenteordning (§ 8, stk. 1, pkt. I (pensionsordning) eller III, d (opsparingsafdeling)).

Invalidepension (§ 10):

Dækning skal ligge indenfor følgende begrænsninger:

- Max. 90 % af arbejdsindtægten,
- 40 – 500 % af alderspension (livrente),
- Forsikringsteknisk risikosum må ikke overstige 12 mio kr.

Ægtefællepension (§ 11):

Dækningen skal ligge indenfor intervallet 0 - 60 % af alders-/invalidpension (livrente).

Børnepension (§ 12):

Dækningen skal udgøre 20 % af alders-/invalidpension (livrente).

Dødsfaldssum (§ 13):

Dødsfaldssummen kan vælges inden for intervallet 0 til 240 % af alders-/invalidpension (livrente).

2. ANSATTE I ARKITEKTVIRKSOMHEDER

A. AFTALEVILKÅR FOR PENSIONSBI DRAG

Ansatte arkitekter, der er omfattet af overenskomsten mellem Forbundet for Arkitekter og Designere (FAOD) og Danske Arkitektvirksomheder er medlemmer i pensionskassen.

Pensionsbidraget udgør 5,6 % af den pensionsgivende løn (pr. 01.04.06), idet størrelsen og beregningen af pensionsbidragene fremgår af denne aftale.

B. YDELSESVILKÅR FOR PENSIONSINDBETALINGER

Medlemsbidrag indbetales til ordninger efter pensionsregulativets § 8, stk. 1, pkt. I – III efter følgende retningslinjer:

Rate-, kapitalpension (§ 15) og livrente (§§ 8 og 15):

- Max. 2/3 af bidraget kan indbetales til rate-/kapitalpension (§ 8, stk. 1, pkt. III, b (ratepension) og c (kapitalpension)).
- Min. 1/3 af bidraget skal indbetales til en livrenteordning (§ 8, stk. 1, pkt. I (pensionsordning) eller III, d (opsparingsafdeling)).

Invalidepension (§ 10):

Dækning skal ligge indenfor følgende begrænsninger:

- Max. 90 % af løn (administrativt fastsat til 70 x pensionsbidrag),
- 0 – 500 % af alderspension (livrente),

Ægtefællepension (§ 11):

Dækningen skal ligge indenfor intervallet 0 - 60 % af alders-/invalidpension (livrente).

Børnepension (§ 12):

Dækningen skal ligge indenfor intervallet 0 – 20 % af alders-/invalidpension (livrente). Dækningen ved invaliditet kan fravælges.

Dødsfaldssum (§ 13):

Dødsfaldssummen kan vælges inden for intervallet 0 til 240 % af alders-/invalidpensionen (livrente).

BILAG D. TEKNISKE PENSIONSILKÅR

1. OPTAGELSE OG GENOPTAGELSE

1.1 Obligatoriske ordninger

Et medlem, der optages/genoptages efter kollektiv overenskomst, aftale og lignende med pligt til medlemskab af pensionskassen (obligatorisk ordninger) optages eller genoptages uden afgivelse af helbredsoplysninger, men med 6 måneders karens som anført i regulativet. Se nærmere om karens i afsnit 1.5.

Medlemmer optaget i obligatoriske ordninger har dog mulighed for i stedet at afgive en helbreds erklæring, som medlemmet selv skal udfylde og underskrive. Helbreds erklæringen er udarbejdet af pensionskassen. Muligheden finder anvendelse for overenskomster indenfor arkitektbranchen.

For medlemmer optaget under en virksomhedsordning fastlægger bestyrelsen i hvert enkelt tilfælde vilkårene efter aftale. Se også afsnit 14.

Der skal indbetales i 6 måneder, før karensen er udstået. Perioder uden indbetaling gennem en arbejdsgiver tæller ikke med. Der startes forfra med en ny karensperiode, når indbetalingerne genoptages efter overgang til hvilende medlemskab.

Medlemmer, der inden karenstidens udløb begynder at indbetale privat, skal afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, efter samme regler som medlemmer, der ikke optages/genoptages i en obligatorisk eller frivillig ordning, jf. afsnit 1.3. For medlemmer, der ikke kan afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, vil de nye indbetalinger skulle ske til opsparingsafdelingen, jf. pensionsregulativet § 16. De pligtige indbetalinger vil således ikke kunne overstå karenstiden og bliver derfor omfattet af nedsatte pensioner som beskrevet i afsnit 1.5.

Medlemmer, der inden karenstidens udløb begynder at indbetale gennem et ansættelsesforhold uden pligt til medlemskab af pensionskassen, omfattes af karenstiden for frivillige ordninger som beskrevet i afsnit 1.2.

1.2 Frivillige ordninger

Et medlem, der ved optagelsen/genoptagelsen er i et ansættelsesforhold uden pligt til medlemskab af pensionskassen og hvor pensionsbidraget indbetales af arbejdsgiveren (frivillige ordninger), optages uden afgivelse af helbredsoplysninger og med 24 måneders karens. Se nærmere om karens i afsnit 1.5.

Medlemmer optaget i en frivillig ordning har dog mulighed for i stedet at afgive en helbreds erklæring, som medlemmet selv skal udfylde og underskrive. Helbreds erklæringen er udarbejdet af

pensionskassen. Muligheden finder anvendelse for overenskomster indenfor arkitektbranchen.

For medlemmer optaget under en virksomhedsordning fastlægger bestyrelsen i hvert enkelt tilfælde vilkårene efter aftale. Se også afsnit 14.

Der skal indbetales i 24 måneder, før karensen er udstået. Perioder uden indbetaling gennem en arbejdsgiver tæller ikke med, men der skal ikke startes forfra med en ny karenperiode, når indbetalingerne genoptages inden man overgår til hvilende medlemskab. Der startes forfra med en ny karenperiode, når indbetalingerne genoptages efter overgang til hvilende medlemskab.

Medlemmer, der inden karenstidens udløb begynder at indbetale privat, skal afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, efter samme regler som medlemmer, der ikke optages/genoptages i en obligatorisk eller frivillig ordning, jf. afsnit 1.3. For medlemmer, der ikke kan afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, vil de nye indbetalinger skulle ske til opsparingsafdelingen, jf. pensionsregulativet § 16. Indbetalingerne til den frivillige ordning vil således ikke kunne overstå karenstiden og bliver derfor omfattet af nedsatte pensioner som beskrevet i afsnit 1.5.

Medlemmer, der inden karenstidens udløb begynder at indbetale gennem et ansættelsesforhold med pligt til medlemskab af pensionskassen, omfattes af karenstiden for obligatoriske ordninger som beskrevet i afsnit 1.1.

1.3 Øvrige ordninger

Et medlem, der ikke optages/genoptages i en obligatorisk eller frivillig ordning, skal afgive helbredsoplysninger ved optagelsen.

Ved optagelsen skal medlemmet udfylde en helbredserklæring. Denne erklæring er udarbejdet af pensionskassen.

Finder pensionskassen det nødvendigt på baggrund af de indsendte helbredsoplysninger at indhente yderligere helbredsoplysninger fra medlemmet, sker det ved udfyldelse eller indsendelse af fx speciallægeerklæringer eller journalmateriale, hospitalspapirer, papirer anvendt i forbindelse med ansøgning om offentlig førtidspension, mv.

Endvidere kan pensionskassen anmode medlemmet om at få foretaget en undersøgelse hos speciallæge. I den forbindelse udpeger pensionskassen en speciallæge. Medlemmet kan ønske en speciallæge, men valget skal godkendes af pensionskassen.

Afgivne helbredsoplysninger er gyldige i 3 måneder. Derefter vil der som hovedregel skulle afgives nye helbredsoplysninger. Medlemmet kan dog indenfor et år fra den dato, hvor der sidst er afgivet helbredsoplysninger, nøjes med at bekræfte på en tro og love erklæring, at der ikke er sket ændringer i helbredstilstanden, siden der sidst blev afgivet helbredsoplysninger. Alle omkostninger i forbindelse med medlemmets afgivelse og indhentelse af relevante helbredsoplysninger betales af

pensionskassen.

Hvis pensionskassen bedømmer helbredsoplysningerne som tilfredsstillende, optages/genoptages medlemmet på normale vilkår.

Ved bedømmelse af om medlemmet kan afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger benytter pensionskassen Videncenter for Helbred og Forsikrings retningslinjer. Pensionskassen anser helbredsbedømmelse op til og med D4/I4 for tilfredsstillende.

1.4 Aldersgrænser, særlige hensyn

Medlemmer, der optages/genoptages efter pensionsregulativets § 1, stk. 5, optages/genoptages i opsparingsafdelingen.

1.5 Karens, nedsatte pensioner

Bliver karens gjort gældende, efter afsnit 1.1 eller 1.2, får medlemmet nedsatte pensioner ved død og/eller erhvervsudygtighed hvis tilkendelsen skyldes en før optagelsen indtrådt ulykke eller sygdom.

Nedsatte pensioner indebærer en 10-årig optrapningsperiode:

- Gruffeforsikringsdækningen er i de første 5 år efter optagelsen på 50 % af fuld ydelse. Efter udløbet af 5-års perioden er der en gruppeforsikringsdækning på 100 %.
- Øvrige risikodækninger er ligeledes de første 5 år efter optagelsen på 50 % af fuld ydelse. Dækningen stiger med 10 % for hvert år, der går efter det 5. år er udløbet.
- Efter udløbet af en periode på 10 år efter optagelsen har medlemmet således opnået fulde pensionsrettigheder.

1.6 Medlemmer optaget før 1. januar 2017

På generalforsamlingen den 14. april 2015 blev der vedtaget nye optagelsesregler gældende for medlemmer optaget efter 1. januar 2017, jf. pensionsregulativet § 1.

Medlemmer optaget før denne dato er omfattet af optagelsesreglerne i pensionsregulativet på optagelsestidspunktet, jf. dog afsnit 1.7 nedenfor.

1.7 Overgangsordning

Medlemmer optaget før 1. januar 2017 i en obligatorisk ordning, og som på denne dato ikke har udstået sin karens på 2 år, jf. pensionsregulativet på optagelsestidspunktet, kan maksimalt have 6 måneders karens tilbage pr. 1. januar 2017.

2. BIDRAG OG INDSKUD

2.1 Overenskomstfastsatte bidrag og indskud

Bidrag og indskud fastsat efter overenskomster, aftaler og lignende kan anvendes til ydelser efter pensionsregulativets § 8, stk. 1, inden for rammerne af overenskomstteksten, jf. bilag C.

2.2 Individuelle bidrag og indskud

For pensionsbidrag indbetalt efter individuel ansættelseskontrakt eller af medlemmet selv, forudsættes afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger som anført i afsnittet herom, hvis risikosummen forøges med mere end 25 %. Bidrag kan dog altid indbetales til opsparingsordninger efter pensionsregulativets § 15.

Tilsvarende gælder for individuelt aftalte indskud, hvis risikosummen forøges med mere end 25 %. Indskud kan dog altid indbetales til opsparingsordninger efter pensionsregulativets § 15.

Bidragstigninger for medlemmer med formindskede pensioner, indbetales til opsparingsafdelingen.

Risikosummen kan ikke forøges til mere end 12 mio. kr.

2.3 Overførsler fra en anden pensionsordning

Medlemmerne har adgang til overførsel fra en anden pensionsordning til pensionskassen efter pensionsregulativets § 4, stk. 1.

Der kan endvidere ske overførsler fra en ordning oprettet efter vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber.

Der kan ikke ske overførsler til medlemmer der er pensionerede, ansat i fleks-/skånejobs, omfattet af formindskede pensioner eller har ansøgt om helbredsbetingsede ydelser.

Overførslen anvendes som et indskud i pensionskassen og indsættes som udgangspunkt på tilsvarende pensionstype (livrente, ratepension, kapitalpension eller aldersforsikring), medmindre andet aftales med medlemmet. Anvendelse af det overførte beløb kan være begrænset af overenskomstmæssige aftaler. For ansatte omfattet af den offentlige sektor henvises til bilag C.

Ved overførsel beregnes stigning i risikosummen. Stiger risikosummen med mere end 25 % skal der afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger. Kan medlemmet ikke afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, skal overførslen indbetales til opsparingsordningen, jf. pensionsregulativet § 15.

For overførsler inden for jobskifteaftalen fratrækkes der særlige bonushensættelser, men ikke yderligere omkostninger. Det afgivne selskab kan dog tage et gebyr. For øvrige overførsler fratrækkes der særlige bonushensættelser og en omkostningsprocent. Omkostningsprocenten fastlægges årligt af bestyrelsen og fremgår af pensionskassens hjemmeside.

2.4 Mindste bidrag

Medmindre der foreligger overenskomstvilkår eller andre aftaler, der foreskriver andet, skal det månedlige bidrag til pensionsordninger efter pensionsregulativets § 8, stk. 1, nr. I (livrenteordninger), mindst udgøre kr. 1.500 (efter AMB).

Bidrag under kr. 1.500 kan dog altid indbetales til opsparingsordninger efter pensionsregulativets § 15.

2.5 Rentetilskrivning

Bidrag og indskud forfalder månedsvis bagud. Indbetaling, der modtages den første bankdag i måneden efter, anses for at være modtaget rettidigt.

Bidrag og indskud, der modtages efter rettidig indbetaling, forrentes fra den 1. i måneden efter indbetaling.

2.6 Morarente

Optrækning af morarente finder sted efter rentelovens regler.

2.7 Bidragsfri dækning

Ved et ansættelsesophør eller andet bidragsophør vil medlemmet som udgangspunkt automatisk få bidragsfri dækning i 12 måneder. Ved nedsættelse af bidraget sker det på medlemmets anmodning.

Hvis medlemmet ikke er berettiget til bidragsfri dækning, pga. medlemmet ikke har været bidragsbetalende uafbrudt i 6 måneder inden, overgår medlemmet direkte til hvilende medlemskab.

Bidragsfri dækning bortfalder ved pensionering og/eller tilkendelse af bidragsfritagelse.

Medlemmer, der alene betaler til opsparingsordningen i henhold til pensionsregulativet § 15, er ikke berettiget til bidragsfri dækning ved bidragsophør.

2.8 Forlængelse af bidragsfri dækningsperiode

Forlængelse af den bidragsfri dækningsperiode udover 12 måneder kan forventes bevilget, når der er tale om en midlertidig tilstand, med klar udsigt til at vende tilbage til sit job/fagområde, samt en væsentlig nedgang i lønindtægten, som fx uddannelse, udstationering og værnepligt. Arbejdsløshed vil som udgangspunkt ikke give ret til forlængelse af den bidragsfri dækningsperiode.

Der kan højst ske forlængelse i 2 gange 12 måneders varighed.

3. **PENSIONS YDELSER**

3.1 Ydelsernes størrelse uden ydelsesvalg

Pensionskassens fleksible ydelsestilbud åbner mulighed for valg/omvalg af størrelsen og omfanget af ægtefælle/samleverpension, invalide- og børnepensioner samt dødsfaldssum.

Indtil pensionskassen har accepteret medlemmets første valg, udgør pensionerne på optagelsestidspunktet nedennævnte procentsatser af alderspensionen ved folkepensionsalderen:

- alderspension som livrente
- invalidepensionen (100 % af beregnet alderspension)
- ægtefælle-/samleverpensionen (60 %) i 10 år
- børnepensionen (20 %) ved medlemmets død/invaliditet

Ved ydelsesvalg, der indebærer en forøgelse af risikosummen med mere end 25 %, skal der afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger. Risikosummen kan dog aldrig overstige 12 mio. kr.

De enkelte ydelsers størrelse beregnes efter det forsikringstekniske grundlag, der anmeldes til Finanstilsynet.

3.2 Pensionsbeskatningsloven

Pensionskassens ydelser efter pensionsregulativets § 8 opfylder retningslinjerne i pensionsbeskatningsloven (PBL) på følgende måde:

- I. Pension
 - a. Alderspension
 - b. Invalidepension
 - c. Ægtefællepension/Samleverpension
 - d. Børnepension
 - e. Dødsfaldssum

Ordningerne følger PBL §§ 2-5 (Skattekode 1).

II. Gruppeforsikringer

Ordningerne følger PBL § 53A (Skattekode 5).

III. Opsparing

- a. Opsparing med løbende udbetaling
- b. Rateopsparing
- c. Kapitalopsparing
- d. Opsparingsafdeling

Ordningerne efter pkt. a og d følger PBL § 2-5 (Skattekode 1), pkt. b PBL § 8 (Skattekode 2) og pkt. c PBL § 10 (Skattekode 3).

Har medlemmet ikke mulighed for at fratække indbetalingen i sin personlige indkomst som følge af udstationering i udlandet eller lignende, kan pensionskassen aftale med det enkelte medlem, at dækninger som normalt er omfattet af ovenstående i stedet omfattes af PBL § 53A (Skattekode 7).

3.3 Forhøjet startpension

Frem til april 2012 havde medlemmer med den fleksible pensionsordning mulighed for at vælge forhøjet startpension. En ændring af pensionsbeskatningsloven betød, at pensionskassen ikke længere måtte tilbyde medlemmerne denne mulighed.

Nedenstående regler er gældende for medlemmer, der allerede får udbetalt forhøjet startpension.

Forhøjet startpension udbetales som et tillæg sammen med den månedlige pension. Tillægget betyder, at der udbetales mere af pensionen i starten af udbetalingsperioden og mindre siden hen.

Bestyrelsen fastsatte hvert år, hvor store tillæg, der må vælges ved pensionering. Det maksimale tillæg udgjorde i 2012 28 % for medlemmer, hvis opsparing indgik på et teknisk grundlag, baseret på det gældende nytegningsgrundlag.

Tillægget er baseret på en højere forventet rente af pensionsmidlerne. Det indebærer, at den årlige regulering af en pension med valgt tillæg bliver mindre end reguleringen af en pension uden valgt tillæg. Reguleringen kan blive negativ og pensionen inkl. tillæg kan derved blive mindre end den oprindelige pension uden tillæg.

Valget, der er bindende i udbetalingsperioden, omfatter både medlemmets egen pension og pensionen til eventuelle efterlevende. Valget gælder også for efterfølgende udbetalinger/delpensioner.

3.4 Pensionsudbetaling med optrapning

Medlemmer kan vælge pensionsudbetaling med optrapning. Det betyder, at der udbetales mindre i starten af udbetalingsperioden og mere siden hen.

Bestyrelsen fastsætter hvert år, hvor meget pensionen må nedsættes ved pensionering. I 2017 kan der vælges mellem en nedsættelse på 10, 20 eller 28 pct.

Nedsættelsen er baseret på en lavere forventet rente af pensionsmidlerne (lavere beregningsrente). Det indebærer, at den årlige regulering af en pension med optrapning bliver højere end reguleringen af en pension uden optrapning.

Valget, der er bindende i udbetalingsperioden, omfatter både medlemmets egen pension og pensionen til eventuelle børn og efterlevende ægtefæller/samlevende. Valget gælder for alle udbetalinger fra pensionsordningen.

4. **ALDERSPENSION**

4.1 Valg af alderspension

Pensionskassen tilbyder valgfrihed mellem rate- og kapitalpension og livrente. Foretages intet ydelsesvalg er pensionsordningen som ovenfor nævnt under punkt 3.1, 2. afsnit. Ellers er der et fleksibelt ydelsesvalg.

4.2 Aldersgrænser

Tidligste pensionsudbetalingsalder følger efter optagelsesdato og fødselsdato følgende oversigt, jf. velfærdsreformen (lov nr. 347 af 18. april 2007) og tilbagetrækningsreformen (lov nr. 1365 af 28. december 2011).

Optagelsesdato	Fødselsdato	Min. alder
Før 1. maj 2007		60 år
Fra 1. maj 2007	Født før 01.01.1959	60 år
	01.01.1959 - 30.06.1959	60½ år
	01.07.1959 - 31.12.1959	61 år
	01.01.1960 - 30.06.1960	61½ år
	01.07.1960 - 31.12.1962	62 år
	01.01.1963 -	63 år

For medlemmer født 1. juli 1960 og senere, er den tidligste pensionsudbetalingsalder fem år før folkepensionsalderen.

For medlemmer optaget 1. maj 2007 eller senere som i forbindelse med jobskifte overfører en pensionsordning til pensionskassen, der er oprettet før 1. maj 2007, er den tidligste pensionsudbetalingsalder 60 år

Kapitalpensioner og aldersforsikringer skal udbetales senest 15 år efter den tidligste pensionsudbetalingsalder. Ratepensioner skal være påbegyndt udbetalt senest 15 år efter den tidligste pensionsudbetalingsalder.

4.3 Alderssum

Fra 1. januar 2013 er der ikke fradrag for indbetaling til alderssum, hvorfor der ikke længere sættes penge af hertil.

Til beregning af alderssum efter pensionsregulativets § 9, stk. 2 blev der indtil 1. januar 2013 anvendt 10 % af medlemmets bidrag og indskud. Bidrag til dødsfaldssum, ratepension og kapitalpension fragik heri. Medlemmerne kunne fra- og tilvælge alderssummen.

Udbetaling af alderssum forudsætter, at medlemmet ikke modtager eller har søgt om invalidepension. Et medlem på halv invalidepension er dog berettiget til alderssum for den anden halvdel.

Et medlem, der har nået pensionsudbetalingsalderen, men ikke er pensioneret, kan afgiftsberigtige alderssummen og overføre den til en aldersforsikring, mod en beskatning på 40 % i afgift.

4.4 Udbetaling

Alderspension, ratepension, alderssum, kapitalpension og aldersforsikring kan tidligst udbetales pr. den 1. i måneden efter at medlemmet har nået den tidligste pensionsudbetalingsalder som anført ovenfor i afsnit 4.2. Der kan endvidere tidligst ske udbetaling pr. den 1. i måneden efter pensionskassen har modtaget anmodning om udbetaling.

Medlemmet kan frit vælge udbetaling af hel eller delvis alderspension, uanset om medlemmet har anden indtægt. Der kan dog max vælges 66 % i delpension, før hele pensionen skal udbetales. De i Regler & Paragraffers omtalte konsekvenser ved pensionering, træder først i kraft ved udbetaling af hel (100 %) alderspension. Ændringer får dog kun virkning for den ikke-pensionerede del.

Medlemmet kan frit vælge udbetaling af hel eller delvis alderssum, kapitalpension og aldersforsikring, uanset om medlemmet har anden indtægt. Alderssum skal senest udbetales samtidig med påbegyndelse af udbetaling af alderspension. Alderssum, kapitalpension og aldersforsikring kan udbetales over maksimalt 4 gange.

5. INVALIDEPENSION OG BIDRAGSFRITAGELSE

5.1 Valg af invalidepension

Medlemmet optages med en invalidepension, fastsat efter pensionsregulativets § 8, stk. 2. Medlemmet kan efterfølgende ændre dette valg indenfor nedenstående retningslinjer. Der skal afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger, såfremt risikosummen forøges med mere end 25 %.

Meddelelse om ændring skal ske skriftligt.

Omvalg forudsætter, at medlemmets opsparing indgår på den fleksible pensionsordning (efter omvalget i 2004).

Ellers er der et fleksibelt ydelsesvalg, som afhænger af ansættelsesformen.

Dækningen skal ligge inden for følgende grænser:

- Max. 90 % af arbejdsindtægten og
- 0-500 % af alderspension (livrente), og
- Indenfor de gældende overenskomstfastsatte rammer, jf. Bilag C.

Ved fastsættelse af størrelsen af arbejdsindtægt ses på den indtægt, som medlemmet oppebærer for arbejde, herunder lønindkomst, indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, honorarer, offentligt løntilskud i stillinger, hvor der med baggrund i helbredsmæssige forhold ydes tilskud (fx fleksjob) og anden arbejdsindtægt. Der ses på al arbejdsindtægt, både indtægt der oppebæres i og uden for medlemmets hidtidige fag/erhverv.

Hvis medlemmet ikke har arbejdsindtægt, fx pga. arbejdsløshed, tages der udgangspunkt i den tidligere arbejdsindtægt der gav anledning til indbetaling til pensionskassen.

Medlemmer, der optages efter pensionsregulativet § 1, stk. 3, og afgiver tilfredsstillende helbredsoplysninger ved optagelsen, medlemmet kan dog altid vælge en invalidepension, svarende til den beregnede alderspension (livrente) ved alder 67 år (dog 65 år for medlemmer optaget før 1. januar 2010 og ikke omvalgt til nye regler).

Overstiger dækningen ved en skade den maksimale grænse som ovenfor beskrevet, nedsættes dækningen til den maksimale grænse. Dækningen nedsættes efter tilsvarende regler som for pensionsudbetaling med optrapning, jf. afsnit 3.4, således at der udbetales mindre i starten af udbetalingsperioden og mere siden hen.

Nedsætter eller indstiller medlemmet bidragsbetalingen, skal invalidepensionen tillige nedsættes efter udløbet af den bidragsfri dækningsperiode til et niveau, som der er beregningsmæssig dækning

for.

5.2 Retten til invalidepension

Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden efter, at medlemmets erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3 (eller for halv invalidepension halvdelen) af den fulde erhvervsevne. Dette tidspunkt kaldes skadestidspunktet.

Udbetaling af invalidepension kan dog tidligst ske ved ophør af løn/erhvervsindtægt. Dette tidspunkt kaldes udbetalingstidspunktet.

Retten til invalidepension ophører senest ved folkepensionsalderen, ved overgang til alderspension eller ved medlemmets død forinden.

5.3 Midlertidig invalidepension

Pensionskassen kan i henhold til pensionsregulativets § 10, stk. 1, tilkende midlertidig invalidepension. Det vil kunne ske i tilfælde, hvor erhvervsevnen på bedømmelsestidspunktet er nedsat med mere end 2/3 (eller for halv invalidepension med halvdelen), men hvor erhvervsprognose og sygdomsforløb er uvis, sådan at der stadig er mulighed for, at erhvervsevnen ikke er længerevarende eller varigt nedsat.

Der skal dog være en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat med mere end 2/3 (halvdelen) i minimum 12 måneder.

Får medlemmet tilkendt midlertidig invalidepension, vil pensionskassen med jævne mellemrum revurdere medlemmets erhvervsevne. En revurdering vil typisk finde sted efter 1-3 år.

5.4 Længerevarende invalidepension

Tilkendelse af længerevarende invalidepension kan ske, hvis pensionskassen vurderer, at medlemmets erhvervsevne vil være uafbrudt nedsat med mere end 2/3 (respektive halvdelen) i en længere årrække.

Får medlemmet tilkendt længerevarende invalidepension, vil pensionskassen med jævne mellemrum revurdere medlemmets erhvervsevne. En revurdering vil typisk finde sted efter 2-5 år.

Ved tilkendelse af længerevarende invalidepension kan medlemmet få udbetalt invalidesum, jf. bilag A, § 6, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldte.

5.5 Varig invalidepension

Tilkendelse af varig invalidepension kan kun ske, hvis pensionskassen vurderer det usandsynligt, at

medlemmet genvinder erhvervsevnen, fx terminalpatienter.

Har medlemmet ikke tidligere fået udbetalt invalidesum, jf. bilag A, § 6, kan medlemmet ved tilkendelse af varig invalidepension få udbetalt invalidesum, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldte.

5.6 Retten til bidragsfritagelse

Opfylder medlemmet betingelserne for invalidepension, jf. pensionsregulativets § 10 har medlemmet ret til bidragsfritagelse, jf. § 7. For at være berettiget til bidragsfritagelse er det en betingelse, at medlemmet ikke på skadestidspunktet er overgået til hvilende medlemskab efter § 6, stk. 2.

5.7 Midlertidig bidragsfritagelse

Pensionskassen kan efter pensionsregulativets § 7 beslutte at yde hel eller delvis bidragsfritagelse op til det bidrag, medlemmet havde på tidspunktet for tabet af erhvervsevnen (skadestidspunktet) efter reglerne i pensionsregulativets § 10.

Tilkendelsen kan ske i de tilfælde, hvor medlemmet har et erhvervsevnetab, men hvor der ikke er ret til udbetaling af invalidepension, da der ikke er en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i mindst 12 måneder.

Der kan alene tilkendes midlertidig bidragsfritagelse ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen og for en periode på 3-12 måneder.

5.8 Bedømmelse af erhvervsevne

Ved bedømmelsen af erhvervsevnen er medlemmets fagspecifikke erhvervsevne afgørende, det vil sige erhvervsevnen i det erhverv eller fag, som medlemmet er uddannet inden for og/eller hidtil har været beskæftiget inden for.

Nedsættelse af erhvervsevnen bedømmes ud fra en ren medicinsk vurdering af medlemmets evne til at bestride et passende arbejde inden for sit erhverv eller fag ud fra helbredsmæssige kriterier.

Nedsættelsen af erhvervsevnen vurderes af pensionskassen ud fra objektive helbredsmæssige kriterier.

5.9 Anden indtægt, fleksjob, etc.

Reglerne i pensionsregulativet § 10, stk. 3 omhandlende modregning er indført for at modvirke risikoen for økonomisk overkompensation.

Bundfradraget for modregning ved tilkendelse af hel invalidepension i § 10, stk. 3 udgør 53.500 kr. (2017) og indeksreguleres årligt. I 2017 svarer bundfradraget til den maksimale indbetaling til

ratepension. Bestyrelsen kan beslutte fremover at ændre på måden, hvorpå der sker indeksregulering, hvis forholdene tilsiger det. Bundfradraget er før skat og AMB.

Bundfradraget for modregning ved tilkendelse af halv invalidpension i § 10, stk. 3, svarer til det dobbelte af bundfradraget for modregning i hel invalidepension og udgør 107.000 kr. i 2017.

Medlemmet har pligt til at oplyse sine indtægtsforhold til pensionskassen og på foranledning indlevere ønsket dokumentation.

6. ÆGTEFÆLLE-/SAMLEVERPENSION

6.1 Valg af ægtefælle-/samleverpension

Medlemmet optages med en ægtefælle-/samleverpension, fastsat efter pensionsregulativets § 8, stk. 2, og ovenstående afsnit 3. Medlemmet kan efterfølgende indtil alder 60 år ændre dette valg. Der skal afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger, såfremt risikosummen forøges med mere end 25 %.

Omvalg af ægtefælle-/samleverpension kan ikke ske efter overgang til invalidepension.

Meddelelse om ændring skal ske skriftligt. Omvalg forudsætter, at medlemmets opsparring indgår på den fleksible pensionsordning (efter omvalget i 2004). Medlemmer der er omfattet af pensionsregulativet for den gamle pensionsordning har dog mulighed for at omvælge ægtefælle-/samleverpension efter pensionsregulativet for den gamle pensionsordning § 10, stk. 5.

Dækningen skal ligge inden for intervallet 0-60 % af den højeste af alderspensionen (livrente) eller invalidepensionen.

Den kan være 10-årig eller livsvarig. Dækningen skal endelig ligge indenfor gældende overenskomsts fastsatte rammer, jf. bilag C.

7. BØRNEPENSION

7.1 Valg af børnepension

Medlemmet optages med en børnepension, fastsat efter pensionsregulativets § 8, stk. 2 og ovenstående afsnit 3. Medlemmet kan efterfølgende indtil pensionering ændre dette valg. Der skal afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger, såfremt risikosummen forøges med mere end 25 %.

Meddelelse om ændring skal ske skriftligt. Omvalg forudsætter, at medlemmets opsparring indgår på den fleksible pensionsordning (efter omvalget i 2004).

Dækningen skal ligge inden for intervallet 0-20 % af den højeste af alderspensionen (livrente) eller

invalidepensionen.

Dækningen skal endelig ligge indenfor gældende overenskomstfastsatte rammer, jf. bilag C.

8. DØDSFALDSSUM

8.1 Valg af dødsfaldssum

Medlemmer kan til- og fravælge en dødsfaldssum indtil det fyldte 67. år. Retten er dog ophørt, hvis medlemmet er gået på pension forinden.

Meddelelse om ændring skal ske skriftligt. Valg og omvalg forudsætter, at medlemmets opsparing indgår på den fleksible pensionsordning (efter omvalget i 2004).

Medlemmets valg af dødsfaldssum skal ligge inden for intervallet 0 – 240 % af den højeste af alderspensionen (livrente) eller invalidepensionen. Der skal afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger, såfremt risikosummen forøges med mere end 25 %.

9. PENSIONENS UDBETALING

9.1 Udbetaling af pension til udlandet

Udgifter til udbetaling af pension ved overførsel til udlandet afholdes af medlemmet.

9.2 Bagatelgrænse

Pensionskassen følger de beløbsgrænser, der findes i pensionsbeskatningsloven. For 2017 udgør beløbet 10.400 kr.

9.3 Livsvarig alderspension i bero

Medlemmer kan vælge at sætte en påbegyndt udbetaling af den livsvarige alderspension helt eller delvist i bero, under forudsætning af, at der ikke udbetales børnepension som følge af medlemmets alderspensionering.

Så længe den livsvarige alderspension er sat i bero indsættes den månedlige alderspension i opsparingsafdelingen. Ved fornyet udbetaling af den livsvarige alderspension, omsættes den opsparede kapital til livsvarig alderspension.

Hvis medlemmet afgår ved døden inden fornyet udbetaling af den livsvarige alderspension, udbetales den opsparede kapital efter reglerne for opsparingsafdelingen, jf. regulativet § 16.

De i Regler & Paragraffer omtalte konsekvenser ved pensionering, er fortsat i kraft, uanset om

alderspensionen er sat i bero.

10. FORSIKRINGSTEKNISK GRUNDLAG

Nærværende tekst er et uddrag af væsentlige og relevante afsnit i det forsikringstekniske grundlag.

10.1 Grundpension og tillægspension

Pensionskassens ydelser beregnes i overensstemmelse med det forsikringstekniske grundlag, jf. pensionsregulativets § 18, stk. 1.

Pensionsydelse ved alder, død og erhvervsudygtighed oplyses som summen af en grundpension og en tillægspension, idet tillægspensionens andel oplyses særskilt.

Grundpensionen beregnes i henhold til det forsikringstekniske grundlag som en betinget pension, der er betinget af, at forudsætningerne i det forsikringstekniske grundlag opfyldes. Teksten herom er gengivet nedenfor.

Tillægspensionen beregnes i henhold til bonusregulativets bestemmelser som et ét-årigt tillæg. Dette tillæg kan tillige nedsættes eller bortfalde efter bestyrelsens beslutning.

Betingelserne i det forsikringstekniske grundlag, som den betingede pension (grundpensionen) hviler på, er følgende:

”Pensionskassens ydelser er betinget af, at forudsætningerne i det tekniske grundlag opfyldes. Det betyder, at de skal nedsættes, såfremt en eller flere af følgende forudsætninger opfyldes:

1. Den konstaterede dødelighed eller invaliditetshyppighed i pensionskassen set over en 3-årig periode afviger til ugunst for pensionskassen i forhold til grundlagets forudsætninger.
2. De konstaterede forhold set over en 3-årig periode vedrørende børn og ægtefæller afviger til ugunst for kassen set i forhold til grundlagets forudsætninger.
3. Grundlagets forudsatte omkostningsprocent er lavere end gennemsnittet af livsforsikringssekskabers og pensionskassers omkostningsprocent (jf. nøgletallene i regnskabsbekendtgørelsen) for de sidste 3 år.
4. Grundlagsrenten overstiger nyinvesteringsafkastet efter skat på lange statsobligationer (10-årige) målt som gennemsnit over 25 på hinanden følgende børsdage.
5. Pensionskassens realiserede afkast efter skat har over en 3-årig periode ligget under grundlagsrenten.”

”Ydelser, der hidrører fra bonus for 1998 og derefter, er betingede som angivet i bonusregulativet.”

”Ændringen anmeldes til Finanstilsynet, og alle berørte underrettes. Ændringen gennemføres herefter ved førstkommende årsskift. Ændringen vedr. nr. 4, ny-investeringsafkastet, suspenderes dog i det tilfælde, at betingelse nr. 4 er udløst i løbet af et år, men ikke er opfyldt i

kalenderårets sidste 25 børsdage.”

Betingelserne betyder eksempelvis, at hvis levealderen og prognoserne for levealderen i fremtiden måtte stige udover grundlagets forudsætninger, så vil ydelserne blive ændret.

10.2 Medlemskonti og særlige bonuskonti

Pensionskassens medlemskonti og særlige bonuskonti opfylder de krav, der stilles i lovgivningen for at kunne medregnes ved opgørelsen af pensionskassens basiskapital, vedtægtens bestemmelser.

Som en del af omvalget 2004 indgik en bemyndigelse til, at bestyrelsen kunne lade såvel bonus som en andel af bidrag og indskud indgå på disse kontoformer. I forbindelse hermed ville en tilsvarende andel af det enkelte medlems opsparing indgå.

Ordningen forelå som en bemyndigelse til pensionskassens bestyrelse, der blev gennemført i 2009.

5 % af medlemmernes opsparing og indbetalinger medregnes efter 1. januar 2009 som særlige bonushensættelser.

10.3 Tilfredsstillende helbredsoplysninger

Pensionskasserne anser helbredsbedømmelse op til og med D4/I4 for tilfredsstillende.

11. **BONUSREGULATIV**

I henhold til pensionsregulativets § 18, stk. 2 fordeles pensionskassens overskud efter bestemmelserne i bonusregulativet. Nærværende tekst er et afskrift heraf.

§ 1. **Fordeling af overskuddet**

Stk. 1. I henhold til pensionsregulativet beregnes og fordeles det realiserede resultat efter dette regulativ. Bestemmelserne i pensionskassens aftalegrundlag, herunder dette bonusregulativ, går forud for kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser.

Stk. 2. Pensionskassens realiserede resultat opgøres efter kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser før skat. For at sikre, at fordelingen sker efter kollektive og solidariske principper, opgøres der kun et samlet realiseret resultat, som dækker alle grundlagselementer for alle pensionsordninger.

Stk. 3. Egenkapitalen og særlige bonushensættelser tilskrives så vidt muligt et beløb svarende til at egenkapitalen og særlige bonushensættelser – før skat - er blevet forrentet med nøgletal 1 med et tillæg svarende til 0,7 % af de retrospektive hensættelser primo året. Tillægget deles mellem egenkapitalen og de særlige bonushensættelser i forhold til deres primoværdier. Dette beløb kan være såvel positivt som negativt. Tillægget nedsættes, hvis der ikke er plads til det i et positivt

realiseret resultat.

- Stk. 4. Resten af overskuddet tilfalder medlemmerne som forsikrede. Den andel af årets overskud, der skal tilskrives det enkelte medlem som bonus, fastsættes af pensionskassens bestyrelse efter samråd med aktuaren jf. § 2.
- Stk. 5. Det resterende overskud henlægges til kollektivt bonuspotentiale.
- Stk. 6. Hvis egenkapital og særlige bonusansættelser har finansieret et realiseret underskud, vil tilbagebetaling af dette udlæg gå forud for fremtidig bonustilskrivning, jf. regler anmeldt til Finanstilsynet.
- Stk. 7. Berettiget til at deltage i bonusfordelingen er ethvert medlem af pensionskassen samt øvrige pensionsmodtagere.

§ 2. Bonusgrupper

- Stk. 1. Bonusberettigede opdeles i bonusgrupper, der kan afgrænses objektivt. Ved opdelingen skal der først og fremmest ske en ligestilling af de forskellige tegningsgrundlags elementer. Ubetingede ydelser søges ligestillet med betingede ydelser ved et fradrag i bonus, der svarer til en værdifastsættelse af ydelsesgarantierne.
- Stk. 2. Bonusopdelingen og -fordelingen mellem disse grupper foretages forlods af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 3. Bonusfordeling og bonusbetingelser

- Stk. 1. Den bonusberettigede tildeles et beløb under hensyntagen til det overskud, som den bonusberettigede efter en kollektiv beregning forventes at frembringe ved gevinst på rente, risiko ved død, risiko ved invaliditet og administration.
- Stk. 2. Bonus opgøres for en periode af en måned.
- Stk. 3. Bestyrelsen fastsætter efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet bonusparametre forud for hver bonusperiode. Bonusparametre for ikke-påbegyndte perioder kan ændres af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 4. Beregning af bonusbeløb

- Stk. 1. Bonusbeløbet efter § 3, stk. 1 beregnes som en sum af rente-, risiko- og administrationsbonus. Hvert element opgøres som forskellen mellem kontoelementerne beregnet med bonusparametrene og parametrene for tegningsgrundlaget. Summen fradrages præmier til bonusbetalte gruppeforsikringer.

Stk. 2. Såfremt bonusbeløbet opgjort efter stk. 1 bliver negativt, fremføres bonusbeløbet til modregning i senere positiv bonus. Saldoen forrentes med kontorenten efter skat. Bestyrelsen kan dog beslutte, at der ydes et kollektivt tilskud for en bonusperiode omfattende medlemmets gruppeforsikringspræmie, hvis medlemmets egen bonus er utilstrækkelig til at dække gruppeforsikringspræmien.

Stk. 3. Pensionister med valgt forhøjet startpension, er omregnet til et ugaranteret grundlag med højere grundlagsrente på pensioneringstidspunktet. For disse pensionister bliver negativ bonus tilskrevet forsikringen og de fremtidige ydelser nedsættes med værdien af den negative bonus. Bestyrelsen fastsætter hvert år, hvilke tillæg nye pensionister kan vælge efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 5. Anvendelse af bonus. (ej anmeldelsespligtigt)

Stk. 1. Bonusbeløb efter § 4 anvendes til ydelser af samme art, som efter pensionsregulativet.

Bonus anvendes hver måned for ikke-pensionerede, mens bonus for pensionerede kun anvendes ved årsskift eller ophør. Ydelserne fra bonusbeløbene beregnes på pensionskassens til enhver tid værende nyttegrundlag.

Stk. 2. For pensionister på den fleksible pensionsordning anvendes bonus først og fremmest til betaling af tillægspensionen og derefter til opskrivning af grundpensionen. Den del af tillægspensionen, som ikke dækkes af periodens bonus, forøger den negative bonussaldo jf. § 4, stk. 2.

Stk. 3. Bonus for 1998 og derefter gives som betinget bonus, således at bonusydelserne for denne del af bonus kan nedsættes eller helt bortfalde, såfremt en eller flere af de forudsætninger, pensionskassens beregningsgrundlag bygger på, ikke er opfyldt set over en 3-årig periode. I så fald kan bestyrelsen efter samråd med aktuaren og anmeldelse til Finanstilsynet beslutte, at de betingede bonusydelser nedsættes eller bortfalder.

§ 6. Ikrafttræden og ændringer

Stk. 1. Dette bonusregulativ træder i kraft 1. januar 2014 og gælder for bonus optjent fra og med januar 2014.

Stk. 2. Bonusregulativet kan ændres af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet med virkning for bonus tildelt efter ændringstidspunktet.”

12. SPEKULATION MOD PENSIONS KASSEN

Bestyrelsen kan efter pensionsregulativets § 18, stk. 3, fastsætte begrænsninger i til- og fravalg af ydelser. Bestyrelsen har ikke udnyttet bemyndigelsen.

13. UDTRÆDELSE OG OVERFØRSEL TIL ANDEN PENSIONSORDNING

13.1 Udtrædelse

Medlemmer, der ikke længere indbetaler til pensionskassen, har adgang til udtrædelse af pensionskassen efter pensionsregulativets § 19.

Medlemmet kan udtræde indtil det fyldte 60. år.

Udtrædelse kan være begrænset af overenskomstmæssige eller lignende aftaler. For ansatte omfattet af den offentlige sektor henvises til bilag C.

Den kontante godtgørelse ved udtræden fastsættes til overførselsbeløbet – beregnet på samme måde som ved overførsel til anden pensionsordning - med fradrag af et gebyr og eventuelt kursværn.

Gebyret udgør 0 kr. i 2017.

Kursværnet træder i kraft, hvis pensionskassens nettoformue er mindre end de retrospektive hensættelser og lovgivningens mindstekrav til egenkapitalen (solvenskravet). Kursværnet er en forholdsmæssig nedsættelse af godtgørelsen. Reduktionen vil i så fald ske efter principper, anmeldt til Finanstilsynet.

13.2 Overførsel til anden pensionsordning

Medlemmerne har adgang til overførsel til anden pensionsordning efter pensionsregulativets § 19.

Der kan endvidere ske overførsler til en ordning oprettet efter vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber.

Medlemmet kan overføre til anden pensionsordning indtil pensionering. Retten til overførsel kan for fraskilte medlemmer være betinget af en fraskilt ægtefælles accept.

Overførsler kan være begrænset af overenskomstmæssige aftaler. For ansatte omfattet af den offentlige sektor henvises til bilag C.

Overførselsbeløbet fastsættes til indeståendet på pensionskontoen på overførselstidspunktet. Indestående på evt. medlemskonti og særlige bonushensættelser indgår heri.

Saldoen er opgjort som summen af indbetalinger og renter med fradrag af administration og pris for forsikringsdækning inkl. bonus i henhold til det anmeldte forsikringstekniske grundlag (bonusregulativet). Saldoen svarer til den diskonterede værdi af de til ordningen forventede fremtidige

pensionsydelser og oplyses hvert år på kontooversigten.

For overførsler inden for jobskifteaftalen fratrækkes et eventuelt kursværn, men ikke yderligere omkostninger. Det modtagne selskab kan dog tage et gebyr. For øvrige overførsler fratrækkes et gebyr og eventuelt kursværn.

Gebyret udgør 0 kr. i 2017.

13.3 Opsparingsordninger

For udtrædelse og overførsel af en opsparingsordning henvises til bilag B § 7.

14. **VIRKSOMHEDSORDNINGER**

Pensionskassen kan efter vedtægternes § 3, stk. 1 optage medlemmer, ansat på virksomheder med tilknytning til pensionskassens faggrupper, hvor der er indgået en virksomhedsaftale.

I en virksomhedsaftale fastsættes medlemmernes pensionsvilkår med udgangspunkt i pensionskassens til enhver tid gældende bestemmelser som angivet i "Regler & Paragraffer". For de omfattede medarbejdere på virksomheden, såvel som senere ansættelser heraf, er medlemskab af pensionskassen obligatorisk. De omfattede medarbejdere kan enten være virksomhedens samlede medarbejderstab eller en nærmere afgrænset medarbejdergruppe.

Helbreds vilkårene ved optagelse som medlem i pensionskassen efter en virksomhedsordning følger pensionskassens regelsæt for kollektive, obligatoriske ordninger. En virksomhedsordning forudsætter som udgangspunkt, at der på virksomheden vil være mindst 10 medlemmer af pensionskassen.

Medlemmer under en virksomhedsordning skal betale et nærmere fastsat månedligt mindstebidrag, der som udgangspunkt svarer til 15 pct. af lønnen.

15. **INFORMATION**

Pensionskassen informerer om pensionsordningen til medlemmerne.

Information kan ske med alle kommunikationsmidler, herunder med elektronisk post og på hjemmesiden.

Hvis et medlem har beskyttet eller hemmelig adresse, som ikke er oplyst til pensionskassen, kan pensionskassen ikke sende breve på papir til medlemmet. Breve og anden information fra pensionskassen bliver lagt i medlemmets digitale postkasse, som medlemmet finder ved log ind på hjemmesiden.

BILAG E. SÆRREGLER FOR VISSE ÆLDRE ORDNINGER

1. AFGRÆNSNING AF ORDNINGER

Reglerne omfatter medlemmer, der er nyoptaget før 1. maj 2004, og som har valgt at fortsætte med ydelsesvilkår i henhold til pensionsregulativets §§ 8 - 11, som de fastlagdes på generalforsamlingen den 24. april 2002.

I disse tilfælde træder nedenstående bestemmelser i stedet for pensionsregulativets § 8 – 11, mv.

2. SÆRREGLER FOR YDELSESSAMMENSÆTNING

§ 8. ALDERSPENSION

Stk. 1. Retten til alderspension

Retten til alderspension indtræder den 1. i måneden efter det fyldte 60. år, for så vidt den pågældende ikke allerede hæver invalidepension.

Et medlem, der har ret til alderspension, kan for 1 år ad gangen udsætte pensioneringen, hvorved alderspensionens størrelse forhøjes på grundlag af den ansvarshavende aktuars beregning ifølge pensionskassens tekniske grundlag. Dog medfører udsættelse til et tidspunkt efter det fyldte 70. år ikke yderligere forhøjelse.

Stk. 2. Overgang til deltid

Et medlem, der fratræder sin pensionsberettigede stilling eller som overgår til deltidsansættelse, kan efter det fyldte 60. år begære udbetaling af alderspension. Alderspensionens størrelse reduceres efter regler ifølge pensionskassens tekniske grundlag.

Ved overgang til deltidsansættelse beregnes den pension, der kommer til udbetaling som en brøkdel af fuld førtidspension. Brøkdelen må ikke overstige den brøkdel, hvormed arbejdstiden reduceres ved overgang til deltidsansættelse.

Stk. 3. Engangsydelse

Ved pensionering i henhold til § 8 kan et medlem vælge at få udbetalt engangsydelse mod en tilsvarende aktuarmæssigt beregnet nedsættelse af pensionskassens øvrige ydelser.

Engangsydelsens maksimale beløb beregnes ud fra den egenpension medlemmet er berettiget til på

udbetalingstidspunktet efter regler ifølge pensionskassens tekniske grundlag.

Et medlem, der efter det fyldte 60. år fratræder sin pensionsberettigede stilling, kan vælge allerede på dette tidspunkt at få udbetalt engangsydelse i henhold til stk. 1, selv om medlemmet ikke samtidig begærer udbetaling af pension i henhold til § 8.

Et medlem kan kun få engangsudbetaling én gang. Dog kan et medlem i tilfælde af overgang til deltidsansættelse efter det fyldt 60. år vælge at få engangsydelse med udgangspunkt i den delpension, medlemmet på dette tidspunkt er berettiget til og ved den senere endelige fratrædelse af den pensionsberettigede stilling vælge at få engangsydelse svarende til den yderligere pension.

10 % af medlemmets bidrag anvendes til engangsydelse og skal derfor hvert år fra og med 1993 indberettes til skattemyndighederne, i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om beskatning af pensionsordninger.

Indberetningen skal ske uafhængig af om og i hvilket omfang medlemmet senere vælger udbetaling af engangsydelse. Det indberettede beløb skal medregnes inden for årets maksimum for indbetaling til kapitalpensionsordninger.

Stk. 4. Alderspensionens størrelse

Alderspensionens størrelse fastsættes ved en forsikringsmæssig beregning under anvendelse af det for kassen gældende beregningsgrundlag, alder på pensioneringstidspunktet, størrelsen af pensionsbidragene til og med pensioneringstidspunktet samt et eventuelt indskud.

Stk. 5. Pensionistillæg

Medlemmet kan ved overgang til pension vælge at forhøje den løbende pension med et pensionistillæg. Retningslinjerne for pensionistillægget fastsættes af bestyrelsen.

§ 9. INVALIDEPENSION

Stk. 1. Retten til invalidepension

Et medlem, der bliver erhvervsudygtig inden det fyldte 60. år, har ret til invalidepension. Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden, efter at erhvervsudygtighed er indtruffet, dog tidligst fra det tidspunkt, hvor den pågældende ophører med at oppebære sin hidtidige normale erhvervsindtægt. Erhvervsudygtighed foreligger, når erhvervsevnen varigt er nedsat med 2/3 eller derover af den fulde erhvervsevne.

Et medlem, der bliver erhvervsudygtig efter det fyldte 60. år, men inden det fyldte 67. år, har ret til invalidepension efter samme regler, såfremt medlemmet er optaget før den 1. juli 1994.

Stk. 2. Bedømmelse af erhvervsevne

Forringelse af erhvervsevnen bedømmes af pensionskassens bestyrelse. I vurderingen indgår helbredsforholdene og medlemmets indtjeningssevne set i relation til det for medlemmerne normale. Vedrørende helbredsforholdene sker bedømmelsen på grundlag af en attest fra medlemmets læge og eventuelle af bestyrelsen indhentede lægeerklæringer. Medlemmet er forpligtet til på kassens bekostning at lade sig undersøge af en af pensionskassen valgt læge, såfremt pensionskassen måtte ønske dette.

Retten til invalidepension fra pensionskassen ophører, når erhvervsevnen ikke længere skønnes nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne. I tilfælde hvor invalidepensionen inddrages i henhold til denne bestemmelse, og medlemmet ikke straks tiltræder en stilling, som medfører anmeldelse til pensionskassen, forholdes i overensstemmelse med § 5, stk. 2 og § 17.

Stk. 3. Invalidepensionens størrelse

Invalidepensionen er af samme størrelse som alderspensionen ved det 67. år, beregnet på tidspunktet for invalidepensioneringen, medmindre medlemmet ved optagelsen vælger en anden invalidepension.

Medlemmer optages med en invalidepension af samme størrelse som alderspensionen ved det 67. år, medmindre medlemmet vælger en anden invalidepension.

Medlemmet kan vælge en invalidepension fastsat til et fast, årligt beløb. Bestyrelsen fastsætter de beløbsstørrelser og evt. reguleringsmekanismer, som invalidepensionen af medlemmet kan vælges fastsat til.

Medlemmet kan ændre valget, dog kun mod afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger, såfremt risikosummen stiger mere end en i teknisk grundlag fastsat grænse.

Stk. 4. Midlertidig invalidepension

Bestyrelsen kan fastsætte regler for tilkendelse af midlertidig invalidepension i tilfælde, hvor erhvervsevnen er nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, men således at der er formodning om, at tilstanden ikke vil være varig.

§ 10. ÆGTEFÆLLEPENSION

Stk. 1. Retten til ægtefællepension

Når et medlem afgår ved døden, har ægtefællen ret til pension fra den 1. i den følgende måned, med mindre ægteskabet er indgået

a) på medlemmets dødsleje

- b) efter medlemmets fyldte 65. år
- c) efter pensionering ifølge §§ 8 og 9.

Stk. 2. Separation og skilsmisse

I tilfælde af separation eller skilsmisse finder de til enhver tid gældende regler i lovgivning om bevarelse af ægtefællepensionsret ved separation og skilsmisse anvendelse for ægtefæller til såvel et mandligt som et kvindeligt medlem.

Stk. 3. Registreret partnerskab

Et registreret partnerskab i henhold til lov nr. 372 af 7. juni 1989 er med hensyn til et medlems rettigheder og pligter sidestillet med et ægteskab. Dog med de undtagelser der er en følge af den til enhver tid gældende lovgivning.

En registreret partner har ret til pension efter samme regler og med samme undtagelser som gælder for en ægtefælle.

Stk. 4. Samleverpension

Når et ugift medlem afgår ved døden, og ikke har fravalgt ægtefællepensionen, vil medlemmets samlever være berettiget til ægtefællepension.

Pensionen til samlever udbetales efter bestemmelserne i § 10, idet etablering af fælles bopæl træder i stedet for ægteskabets indgåelse.

Udbetaling af pension til samlever er desuden betinget af, at

1. medlemmet ved testamente, oprettet senest 3 måneder før dødsfaldet og som ikke senere er tilbagekaldt, har indsat sin samlever, med hvem medlemmet kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, og tillagt samleveren en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle.
2. den i testamentet indsatte samlever har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig.
3. der på udbetalingspunktet ikke findes en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension

eller

4. der var fælles bopæl på tidspunktet for dødsfaldet, eller der tidligere har været fælles bopæl med afdøde, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og
5. samlever venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde, og
6. der på udbetalingstidspunktet ikke findes en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension.

Stk. 5. Valg af ægtefællepension

Medlemmer optages med en 10-årig ægtefællepension, medmindre de ved optagelsen vælger pensionsordningen med en livsvarig ægtefællepension, eller fravælger ægtefællepensionen.

Omvalg kan ske de første 2 år efter optagelsen. Omvalg kan derefter kun ske, når medlemmet skifter ægteskabelig status (separation undtaget) eller indgår eller ophæver aftale om samleverpension inden det fyldte 54. år.

Omvalget - eller fravalget - skal senest meddeles pensionskassen 12 måneder efter skiftet af ægteskabelig status på en af pensionskassen udarbejdet blanket.

Ved omvalg skal der afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger, såfremt risikosummen ved død eller invaliditet stiger mere end en i teknisk grundlag fastsat grænse.

Såfremt det konstateres, at der finder spekulation sted mod ordningen, kan bestyrelsen fastsætte en dato, hvorefter valg og omvalg ikke fremover er muligt.

Stk. 6. Ægtefællepensionens størrelse

Ægtefællepensionen udgør 50 % af den invalidepension, som medlemmet havde opnået ret til, da medlemmet afgik ved døden. Hvis medlemmet på dødstidspunktet oppebærer pension, udgør ægtefællepensionen 50 % af denne og udbetales til ægtefællen enten:

- a. indtil ægtefællen afgår ved døden, eller
- b. i 10 år, dog senest til ægtefællens død, medmindre ægtefællepensionen er helt fravalgt.

For medlemmer, optaget før 1. juli 1994 er procentsatsen 60 %.

Dersom ægtefællen er mere end 20 år yngre end det afdøde medlem, nedsættes pensionen med 2 % for hvert hele år, hvormed aldersforskellen overstiger 20 år.

§ 11. BØRNEPENSION

Stk. 1. Retten til børnepension

Når et medlem afgår ved døden eller opnår ret til invalidepension, har medlemmets børn ret til pension indtil deres fyldte 19 år.

Når et medlem afgår ved døden eller opnår ret til invalidepension, har medlemmets børn ret til pension indtil deres fyldte 24. år, såfremt medlemmet er optaget før den 1. juli 1994.

Denne ret tilkommer også adoptivbørn, samt stedbørn, der faktisk er blevet forøret af medlemmet

indtil hans eller hendes død eller invalidepensionering.

I tilfælde af et medlems alderspensionering har medlemmets børn ret til pension indtil deres fyldte 24. år, såfremt de er født, respektive adopteret eller optaget til forsørgelse, før den 1. juli 1991, og såfremt medlemmet er optaget før den 1. juli 1994.

Børn født, respektive adopteret eller optaget til forsørgelse, efter et medlems pensionering ifølge § 8 eller § 9 opnår ikke ret til pension.

Stk. 2. Valg af børnepension

Medlemmer optages med ret til børnepension, medmindre de ved optagelsen har fravalgt denne. Valg af børnepension sker efter regler fastsat af bestyrelsen.

Stk. 3. Børnepensionens størrelse

Børnepensionen andrager til hvert barn, der er pensionsberettiget i tilfælde af medlemmets død efter pensioneringen, 20 % af den pension medlemmet oppebar.

Børnepensionen andrager til hvert barn, der er pensionsberettiget i tilfælde af medlemmets invaliditet eller død før pensioneringen, 20 % af alderspensionen ved det 67. år.

Børnepensionen andrager til hvert barn, der er pensionsberettiget ifølge § 11, stk.1,4. afsnit 20 % af alderspensionen.

I tilfælde af begge forældres død udbetales dobbelt børnepension.

3. PENSIONISTTILLÆG

Frem til april 2012 havde medlemmerne mulighed for at vælge forhøjet startpension jf. ovenstående pkt. 2, § 8, stk. 5. En ændring i pensionsbeskatningsloven betød, at pensionskassen ikke længere måtte tilbyde medlemmerne denne mulighed.

Bestyrelsen fastsatte hvert år, hvor store tillæg, der måtte vælges ved pensionering. Det maksimale tillæg udgjorde i 2012 28 % for medlemmer, hvis opsparing indgik på et teknisk grundlag, baseret på det gældende nytegningsgrundlag.